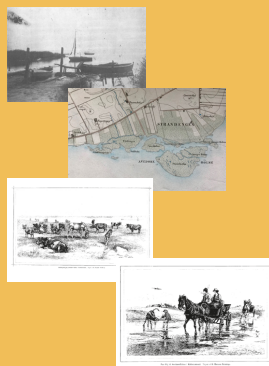

Hvidovre
Lokalhistorisk
Selskab

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

FORSTADSMUSEET
HISTORIEN I GADEN

HVIDOVRE LOKALHISTORIE

38. årgang - Nr. 1. 2020

Indholdsfortegnelse

Formanden har ordet.....	3
Paa Jagt i Kallebostrand.....	4
Året 1980 i Hvidovre - som læst i Hvidovre Avis.....	17
Velkommen til Hvidovre.....	22
Niels Erik Madsen - om sit liv og virke på Hvidovre Avis.....	24
Skolefilm - Om Kettevejsskolen 1924	27
Uddrag af farfars dagbog - Valby Gasværk.....	28
Hvidovre Lokalhistoriske Selskabs nye logo.....	29
Den hvide sport i Hvidovre.....	30
Lutter gode minder fra Hvidovre - næsten da	32
Arrangementer marts - juni 2020.....	34
Bagsiden	36

Forstadsmuseet:

Alarmpladsen 1, Avedørelejren, 2650

Hvidovre Tlf. 36490030

E-mail: forstadsmuseet@forstadsmuseet.dk
www.forstadsmuseet.dk

Redaktion:

E-mail: hlsredaktionen@gmail.com

Jørgen Snedled

Poul Sverrild (ansvarshavende)

Tryk:

Hellbrandt A/S

Trykt i 725 eksemplarer

ISSN: 1602-7051

ISSN: 2596-5808 (online)

Forsidebillede:

HLS nye logo - Af Lars Ellgaard

	Navn:	Telefon:	E-mailadresse:
Formand:	Anders Aalund	2420 2655	hlsformand@gmail.com
Næstformand:	Knud K. Sørensen	4183 3108	knudks@privat.dk
Kasserer	Frank Gudmann	2536 5481	hlskasserer@gmail.com
Bestyrelsesmedlem:	Karen Johansen	2992 0417	katojo@live.dk
Bestyrelsesmedlem:	Gitte Jakobsen	2343 3188	gittejak51@gmail.com
Redaktør:	Jørgen Snedled	6178 7548	hlsredaktionen@gmail.com

Hjemmeside: www.hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk

Bladet: nr. 2 2020

Deadline: Uge 14 2020

Omdeles: Fra Uge 20 2020

Arrangementer:

Tilmelding online på

<https://hls.nemtilmeld.dk/>

eller kontakt et bestyrelsesmedlem

Formanden har ordet

Anders Aalund

Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab

Jeg vil begynde med håbet om, at du kom godt ind i det nye år.

Jeg er sikker på, at 2020 også vil bringe mange gode oplevelser i HLS regi. Arrangementsudvalget arbejder som sædvanligt på højtryk med at sammensætte et spændende program, og det skal de have tusind tak for.

Vi glæder os til at møde dig ved vores arrangementer og til generalforsamlingen.

Der er mange, der er med til at trække læsset. Vores udgiftskonto til porto er meget lav takket være vore bladuddelere, der omdeler medlemsbladet i hele Hvidovre Kommune. En indsats det er værd at kippe med flaget for.

Som nævnt deles bladet ud til medlemmerne i Hvidovre Kommune. Til de medlemmer, der ikke er bosat i kommunen, bliver vi desværre nødt til at hæve beløbet med det der betales for forsendelsen. Det koster 20 kr. at få sendt et blad med posten. Vi har derfor set os nødsaget til at hæve beløbet for forsendelse af bladet til udenbys medlemmer til 100 kr. om året.

Det er ikke kun portoen, der er steget jævnlige. Det gør stort set alting, der i blandt udgifter til trykning af bl.a. medlemsbladet. Prisen herfor udgør efterhånden en betragtelig del af foreningens

samlende udgifter. Det i kombination med foreningens høje aktivitetsniveau gør, at bestyrelsen på den kommende generalforsamling vil foreslå en kontingentforhøjelse gældende fra januar 2021. Hvis forslaget bliver vedtaget vil medlemskontingentet fra nævnte tidspunkt blive 125 kr/år for pensionister og 150 kr/år for alle andre.

Vi håber du har forståelse for vores forslag.

Den kommende generalforsamling afholdes den 5. marts i Kometen (indkaldelse og dagsorden andetsteds i bladet). Der bliver behov for valg af et nyt medlem til bestyrelsen da selskabets kasserer Frank Gudmann har meddelt, at han ønsker at udtræde af bestyrelsen.

Jeg vil gerne på denne plads takke Frank for hans store indsats på posten.

Der er også i 2019 blevet interviewet mange spændende personer, der har haft deres gang og/eller virke i Hvidovre. Også her skal lyde et trut i trompeten for den store indsats. Interviewene har givet grobund for flere flotte artikler i medlemsbladet.

Og endelig skal der lyde en stor applaus til de mange, der aldrig tøver med at melde sig, hvis behovet for hjælp opstår.

Som du måske har bemærket, er formatet af bladet ændret. Det nye format er med til at øge mulighederne for at gøre bladet mere læsevenligt, et tiltag jeg selv glæder mig meget til opleve. Bladformatet er dog ikke det eneste, der har undergået en ændring. Selskabets logo er blevet fornyet. Bestyrelsen mener selv, at vi med det nye logo giver udtryk for, at hele Hvidovre Kommune er omfattet af vores virke. Vi håber og tror på, det også vil falde i din smag. (Læs evt. artiklen om logoet inde i bladet).

Det virker som om overgangen til elektronisk tilmelding til vore arrangementer er forløbet stort set smertefrit. Der har i hvert fald været fuldttegnet til de arrangementer, hvortil systemet er blevet benyttet.

Fejl i 2020 kalenderen

Desværre er ugenumrene i 2020 kalenderen forkerte!

Der skal lægges 1 uge til ugenummeret for at få korrekt ugenummer.

Vi beklager meget!

Paa Jagt i Kallebostrand

Af Poul Sverrild

Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab

Kort over Avedøre Holme i 1885

Foto: Forstads museet

Naturskildringer fra vores del af det københavnske opland er sjældne. Hvidovre og omegn var bondeland med frodig jord og fokus på landbrugsproduktion. Siden 1600-tallet havde det været de magre, kuperede morænelandskaber nord for København, der havde tiltrukket samfundets spidser og skønånder.

Men ligesom farvandet Kalveboderne i anden halvdel af 1800-tallet begyndte at blive attraktivt som fiskevand for befolkningen i København og de fremvoksende forstæder, var der også jagtinteresserede, som enten ikke havde forbindelserne til eller midlerne til at deltage i mere organiserede jagter, der fandt vej til de vildtrige strandsumpe og rørskove i Kalveboderne og den inderste del af Køge Bugt.

Der var dog også personer som den jurastuderende Carl Peter Govertz Jensen, hvis jagtberetning fra Kalveboderne vi gengiver i det følgende. Han havde i hvert tilfælde forbindelserne til tidens klassiske jagt. Han var født i 1845 som søn af en godsejer, blev student i 1864 fra Frederiksborg Skole og blev cand.jur. i 1869. Efter nogle år som fuldmægtig i København købte han proprietærgården Hvidsminde ved Skanderborg og gik ind i amtspolitik.

Sideløbende skrev han skildringer ud fra sin store interesse for jagt. Undervejs gifte han sig med en godsejerdatter, så hans liv gav rigelig lejlighed til at dyrke den praktiske jagtinteresse.

I 1886 solgte han proprietærgården og flyttede til Lolland, hvor han blev avisredaktør, og ved siden af fik han litterær debut i bogform med På jagt. Skitser og skildringer af dansk jægerliv fra 1887, hvori den efterfølgende jagtberetning indgår. Den blev første gang publiceret i Illustreret Tidende Nr. 15, 1887. Seks år senere kom yderligere en samling jagtberetninger under titlen Jagtstemninger.

I 1891 kunne han gøre jagten til sit erhverv, da han blev redaktør af Dansk Jagttidende, hvori han publicerede mange artikler. Carl Peter Govertz Jensen døde i 1921.

Beskrivelsen af jagten i Kalvebod Strand er formentlig ikke skrevet umiddelbart efter jagturen, og naturbeskrivelserne vidner om mange dage tilbragt i naturen. Det har været praktisk for studerende som de tre jægere i beretningen, at jagten kunne nås til fods, og deres forhold til krokonen vidner om, at de ikke sjældent kom i området.

Hvis man studser over, at de tre unge mennesker begejstret skyder mod alt fly-

vende, må det noteres, at på den tid, var der kun enkelte pattedyrarter, der havde kortere fredningstider, alt andet måtte skydes året rundt.

Først i 1894 kom en jagtlov, der arbejdede med jagttider. Det var adelige jagtinteresserede, som nu kunne se, at landbrugsinteressernes bekæmpelse af vildt, ville føre til udryddelse af stadig flere arter, og gennem tiden har jagtinteresserede været blandt de stærkeste forkæmpere for en mangfoldig natur. Det er først med ulvens genkomst til Danmark, man oplever jægere for alvor gå ind for en arts udryddelse.

Det er ikke lykkedes mig at identificere de to andre jagtkammerater, men der er næppe tvivl om, at de har hørt til de privilegerede klasser ligesom forfatteren.

Avedøre Holme indgik i det store Kalvebodsområde, som også omfattede rørskovene og holmene langs det vestlige Amager. Det var et af Nordeuropas vigtigste rasteområder for trækkende vadefugle, og dyrelivet var righoldigt, som sælfangsten i begyndelsen af 1800-tallet allerede havde vist, og som Forstadsmuseets samling af akvareller ved fuglemaleren Victor Johansen fra første halvdel af det 20. århundrede demonstrerer.

På baggrund af de indlysende naturkvaliteter og under indtryk af den da igangværen-

de inddæmning af Vestamager indstillede Danmarks Naturfredningsforening i 1938 Avedøre Holme til fredning på initiativ af Grundejerforeningerne i Hvidovre.

Det lykkedes som bekendt ikke at få fredningen gennemført, idet trykket var for stort fra de politiske interesser, som vægtede industri og beskæftigelse højere end naturen. I dag er magtbalancen ændret lidt, men de tabte naturperler får vi ikke tilbage, men må nøjes med at læse om dem.

Teksten bliver gengivet med den retstavning, som var tidens.

Paa Jagt i Kallebostrand.

En Lørdag Eftermiddag i Slutningen af August Maaned i Aaret 1868 havde jeg meget travlt.

Jeg var den Gang juridisk Student og skulde op til Examen Aaret efter; men det var alligevel ikke fagmæssige Studier, der optog min Tid. Tvært imod, til Læsningen var der ingen rigtig Andagt den Dag.

Sagen var, at jeg ventede et Par Venner,

med hvem jeg skulde paa Bekkasinjagt om Søndagen Kallebostrand, eller rettere langs denne og i Vallensbæk Mose. De bode paa Østerbro og jeg i Frederiksborggade, og for at spare dem et Stykke Vej paa selve Jagtdagen, var det en Aftale, at de skulde komme til mig Aftenen forinden og blive der om Natten.

Det var med Forberedelserne til deres Modtagelse, jeg var saa beskæftiget. Jeg havde lige faaet løst det temmelig vanskelige Problem, af Sengklæderne i en Seng at danne tre Nattelejer. Der var rigtignok kun kommet Underlag ud af mine Bestræbelser, men en Rejsekappe og en Overfrakke havde jeg endnu, og naar vi sov i Klæderne, og saa kom lidt silde i Seng og tidlig op, mente jeg nok, at mine Gæster vilde tage til Takke. Desuden behøvede de jo ikke at faa Herlighederne at se, førend de skulde i Karet med det samme.

Jeg lukkede altsaa Døren til Sovekammeret, og gav mig i Færd med at ordne Kort og Jettons paa et Spillebord i min Dagligstue.

Jeg var just færdig dermed, og havde lige faaet mig sat til Ro med en Bog, da der hørtes Støj og Latter paa Trappen. Strax efter gik Døren op, og en Hund kom farende ind, derpaa mere sindig to Jægersmænd og allersidst endnu en Hund.

'Først Folk, siden Svin!' bemærkede den ene

Jæger, Forstkandidat Beck, i det han saa sig om efter den sidste Moppe.

'Kan han tage Benene med sig, Chasseur! Og glem ikke Lunten paa Trappen, for nu skal jeg til at lukke Døren. - Du kan tænke dig', vendte han sig til mig, 'det Asen faldt fire Gange i Søvn paa Vejen her hen, saa at Skov maatte tilbage efter ham.'

'Aa! du har nu ogsaa altid saa travlt med min stakkels Chasseur', svarede den anden Jæger, Løjtnant Skov; 'han er i alt Fald mere brugbar til Jagt end din Bekkase.'

'Saa-aa! Ja, nu kan vi jo lade Juristen dømme: Vi var i Forgaars paa Jagt i Søborg Mose og havde da ogsaa denne dejlige Hund med. Da vi kom ned til Sivene, begyndte den at lave sig til, det vil sige, den lattede Svansen et Par Tommer og forsøgte sig i en kort Gallop. Jeg vilde næppe tro mine egne Øjne, men det blev den da ogsaa snart for strabadserende. Siden holdt den sig umiddelbart foran Fødderne paa Skov, ja somme Tider stod den endog i Vejen, saa at han maatte hjælpe den lidt fremad ved at anbringe sin Støvlenæse i dens Spejl. Naar den traf paa en Bekkasin, Viste den sig umaadelig sikker; men desværre blev dens Talenter i Reglen ikke paaskønnede, fordi Skov faldt i Søvn ved at se den markere og ikke vaagnede, naar den omsider fik gjort Stand, saa at Bekkasinen i al Ma-

gelighed fløj sin Vej, naar den havde forlystet sig med at betragte sin Modstander, der rejste Børster og glode paa den.'

'Sikken et Syn for en Bekkasin!'

'Og saa plumpede han en Gang i en Tørvegrav, og saa varede det saa længe, inden han viste sig paa Overfladen igjen, at Beck trode, han var druknet og fik holdt Ligtaalen til ingen Nytte.'

'Er du saa færdig, Forstraad?', spurgte Skov, 'saa kan vi maaske begynde paa Bekkasses Meriteliste.'

'Nej ikke rigtig! Jeg vil helst være retfærdig, og jeg maa indrømme, at Chasseur har sine gode Sider. Han har f. Ex. et rigtig pænt Skind, og han støder aldrig Vildtet. Naar det altsaa er Ejermændene ligegyldigt, enten han faar en Bekkasin op i Dag eller i Morgen, ja saa kan den bruges til Jagt. Og det er et yndigt, roligt Dyr i Stuerne. Der ligger den og snorker jævnt væk hele Tiden.'

'Ja du kender jo nok Forstraaden', tog Skov nu til Orde. 'Knuden er den, at hans egen Hund optræder med et Væsen, saa han i Grunden skammer sig over den og er ganske misundelig, fordi min er saa sikker. - Ganske vist har han faaet lært Bekkasse at apportere, sidde, gaa hinter og avancere

paa Kommando. Ligge tout-beau kan den ogsaa, om end Manden er noget ejendommelig, nærmest å la Spædekalt, om jeg saa maa sige, og naar man kommer ind i hans Stue, kan det godt falde Hunden ind at gaa en i Møde paa Bagbenene og gi' Pote.'

'Det er jo meget nydeligt, og Jagtlyst er der ogsaa i hende; det vilde være Synd at nægte det. Da vi kom til Søborg Kro [1], plukkede den strax alle Fjerene af Ryggen paa en kalkunsk Hane og fik naturligvis sine Klø for Ulejligheden. Men medens vi drak en Kop Kaffe, holdt den alligevel Parforcejagt paa en Flok Kyllinger ude i Gaarden og gav dem saadan en Motion, at de maatte i Ovnen bagefter for at komme til Hæfterne igjen. Da vi saa kom ud i Mosen, fordrev den Tiden med at jage Svaler for fuld Hals. Det var yndigt at se den springe med hævet Hoved og lynende Øjne. I et af Løbene fik den oven i Kjøbet Lejlighed til at probere, om den kunde svømme. Svalen fløj over Aaen, og i blind Lidenskabelighed gik Mademoiselle paa Hovedet i denne. Den gav et Pip fra sig, da den mærkede Jorden svigte under sine Fødder, men for Resten klarede den sig som en And.'

Det varede ikke længe, inden der var tykt med Bekkasiner i Luften; den kunde faa dem paa Vingerne, skal jeg love for! Heldigvis kom den omsider til at jage med en

Flok Faar, og saa fik vi da Ro til at skyde.'

'Det er nok et Par rare Husdyr, I har lagt jer til i Sommerferien', sagde jeg, 'især det med Faarene knytter jeg store Forventninger til. Bønderne ude paa vore i Forvejen mindre lovlige Revierer vil blive glade ved at se den røre deres Fede Lam. Naar vi har haft den med et Par Gange, vanker der nok en Takadresse fra Bønderne og en Opfordring ti! at mødes med dem paa Raad- og Domhuset for at faa den overrakt med de tilbørlige Ceremonier. Naa det Bliver jo Becks Sag at svare paa den. Vi andre er alt for beskedne til at gjøre ham Rangen stridig.'

'Ja lad Bare mig om det!,' faldt Beck ind.

'I kjender jo min Veltalenhed. - Men skal vi nu ikke have lidt at spise? Jeg er bleven saa flov; det maa vist være Skovs Vittigheder, der begynde at virke. En Snaps vilde være en underfuld Ting paa dette Stadium i Livet.'

Saa blev Bordet dækket ved fælles Hjælp, og et tarveligt Maaltid gled ned, krydret af en god Appetit. Senere paa Aftenen fulgte en lille Lhombre, men vi var for unge og for glade til at dyrke Spillet med synderlig Alvor, saa Kortene ofte laa længe paa Bordet, medens en fortalte en Historie, eller vi

1 Der må være tale om den kongeligt privilegerede Søborghus Kro fra 1721, som lå på hjørnet ved den nuværende Gladsaxevej og Søborg Hovedgade.

Paa Vej til Avedøre-Holme i Kallebostrand - Tegnet af K. Hansen Reistrup.

Foto: Forstads museet

fordybede os i Chancerne for Morgendagens Sport.

Forventningerne var naturligtvis storartede, og Hjertet hoppede, oprigtig talt, i Livet paa os ved Udsigten til den glimrende Dag, der skulde følge. Vi kom derfor først sent i Seng eller rettere talt til Ro rundt paa Gul-

vet, og skjønt som sagt en Sengs Indhold maatte fordeles til tre, viste det sig dog, at der var Overflødighed i alt Fald af Puder. De fløj nu og da hele Natten tykt omkring i Luften, og navnlig naar en gjorde det svageste Forsøg paa at snorke, kunde man være vis paa, at han blev forsynet.

Der maatte imidlertid, ligesom paa Andetræk, sigtes efter Lyden, og som Skov undskyldende bemærkede, da en Stol en Gang væltede med en Lyststage, et Ur og et Par andre Smaating, 'det er ikke altid saa let at beregne, hvor meget man skal holde foran.'

Natten gik imidlertid, og næste Morgen var vi tidlig paa Benene og kom afsted. Passagen ud ad Vesterbo var det værste Stykke at komme over. Vi tiltrak os i fuldt Jægerskrud, som vi var, en meget smigrende, men tillige noget generende Opmærksomhed, og der gik en hel Del Tid til Spilde med at besvare alle de velvillige Bemærkninger, der regnede ned over os.

Alt faar jo imidlertid en Ende, og da vi stadig skred fremad, naaede Vi omsider Valby og derpaa ad den lidet befærdede gamle Kjøge Landevej til Flaskekroen.

Imellem Krokonen, Madam S. [2], en ældre, godmodig Kone, og os havde der efterhaanden udviklet sig et særdeles venabeligt Forhold. Vi var ikke videre gode Kunder, det tillod vore Finanser ikke; hun holdt snarere af os, fordi vi var nogle af hendes, gladeste og alligevel manérligste Gjæster, og hun modtog os denne Gang, som sædvanlig, paa en vis moderlig Maade.

2 Den ældre godmodige kone var formodentlig Caroline Christine Schrøder f. Lindner, der var født i 1803 i København og døde i 1860. Hun døde omtrent på samme tid, som kroen overgik til en ny forpagter, hvorefter krokonen hed Christine Rerup. Så ud fra dette må jagturen være foregået i 1850'erne og ikke i 1868, som forfatteren hævder. Men mere sandsynligt er det, at forfatteren fejlskriver krokonens navn.

'Ja, I er vel ganske fastende endnu?' spurgte hun. 'I render jo altid hjemme fra uden at faa noget i Livet. Men nu skal I strax faa en god Kop Kaffe, førend I skal ud og plaske i alt det Vand.'

Og hun lod Gjerning følge paa Ordene; bragte os hurtig nogle svære Skaaler med fortræffelig Kaffe og en dygtig Portion Hvedebrød og blev saa inde for - som en god Værtinde - at Bøde os lidt, ogsaa paa Konversationens Vegne.

'Kommer I denne Vej tilbage i Aften?' spurgte hun.

'Ja vi gjør; og De maa endelig have en Ret Kjødmad parat til os, lige meget hvad, men dygtig af det, for De ved nok, at vi ingen Ting faar, før De ser os igjen.'

Aa, og naar kan jeg saa vente jer igjen?'

Aa, vi vil have Andetrækket med, saa det bliver ikke saa meget tidligt.'

'Nej, saa bliver det bælgmørkt, inden I kommer; det kjender jeg nok. Men pas nu paa, at I ikke skyder hverandre, naar I ikke kan se mere! - Og saa skulde De, Skov, se at lade være at svine Dem saa slemt til, som De plejer. De to andre gaar det endda an

med, men De er jo altid vaad lige til Ørene og fuld af Mudder.'

'Ja - jeg skal sige Dem, der er nu engang Vand og Mudder i Kallebostrand, og det kan ikke nytte at spille fin Kavalier, naar man vil gaa paa Jagt der. Gaar man og ser efter sine egne Støvler; kan man minsæl ikke se Bekkasinerne.'

'Nej, det kan gjerne være; men de andre faar dog ogsaa nogle og kommer ikke til at se nær saa føle ud.'

'Hør; ved I hvad, lad os nu gaa' afbrød Skov, 'for nu bliver Madammen ubehagelig.'

Saa dan gik det en Stund, indtil Kaffen var drukket. Saa fik vi fat paa Bøsser og Jagtasker; halede op i Støvlerne, tændte en Cigar og kom udenfor. Vi gik langs med Aaen, der løber forbi Kroen, og naaede hurtig Bredningen ved Udløbet i Stranden. [3]

Her i Flægen [4], der voxer paa temmelig dybt Mudder og nærmest ved Aaen strækker sig et anseligt Stykke ud i Bugten, plejede der altid at være godt med Bekkasiner. Skov og jeg overtalte derfor Beck til foreløbig at binde sin Hund til Jagtasken, da

vi nødig vilde have dem allesammen paa Vingerne paa en Gang.

Han var lidt vanskelig at overbevise om det nyttige i denne Foranstaltning, og medens vi stod og talte om Sagen, lettede en Bekkasin fra en Sivotot lige ved Siden af os. I et Nu var alle tre Bøsser ved Kinden, og lige saa mange Skud blev sendte efter den; men da vi bogstavelig skød om Kap, slap den anselige Gjenstand for Vædekampen fuldstændig uskadt fra det, og Krudtrøgen forhindrede os i at bruge det andet Løb.

Dette Udfald bevirkede, at vi spredte os for ikke at forstyrre hverandre, og snart knaldede Skud paa Skud. Hist lettede en dobbelt Bekkasin med det hæse Skrig, der virker saa irriterende paa Jægeren, eller en enkelt fløj op lige ved Benene af en, lavt hen over Flægen eller svingende sig i en Bue, regelmæssig som Glaskuglen fra en Blide. Af og til saas ogsaa en Brushøne [5] over Sivene, og længere borte rejste et Par Graaænder med Rabben og Plasken. Det gik prægtig et Kvarters Tid; men saa havde vi ogsaa, som Beck udtrykte sig, ryddet Hulen.

En halv Snes Bekkasiner hang ved Taskerne og lige saa mange eller flere var fløjne

3 De fulgte her Harrestrups Ås løb fra Køgevej ned til vandkanten på Hvidovresiden.

4 Ældre dansk en fællesbetegnelse for større vandplanter med flade sværdformede blade som iris, tagrør og dunhammer.

5 Brushanen/-hønen var almindelig ynglefugl på de fugtige enge. Endnu i begyndelsen af 1970'erne ynglede enkelte par på Vestamager.

bort, de fleste heldigvis i samme Retning, som vi vilde tage. Vi gik altsaa videre mod Syd, afsøgende Terrænet i Kjæde, i det vi rakte os fra Sivkanten ved det aabne Vand ind til det faste Land. Langsomt bevægede vi os gennem Mudderet, og skød af og til en Bekkasin eller skød forbi til en, ligesom Det kunde træffe sig.

Da fik Beck lige ud for Lodsens Hus [6] Øje paa en grønbenet Hejre [7], og skjønt det var en bestemt Aftale mellem os, at Opdageren ogsaa skulde have Skuddet, fik han alligevel forskrækkelig travlt med at komme foran. Nu var der imidlertid til alt Uheld mellem ham og Hejren et dybt Mudderrul af nogle faa Favnes Længde og Bredde, som vi alle kjendte godt, men som han i sin Hidsighed glemte. Og selvfølgelig landede han midt i Hullet og naaede først Bund, da han sank i det til den tredie Vesteknap. Vi saa ham synke, hørte en fæl Plasken og derpaa Brøl om Hjælp.

‘Hjælp mig op, for Fanden, og staa ikke der og grin!’ raabte han, da vi kom der hen.

Men det var lettere sagt end gjort; thi i Farten var han kommen midt ud i Hullet, og fra Kanten kunde man ikke en Gang

naa at række ham en Bøsse.

‘Ja kom lidt nærmere herind ad’, sagde Skov, ‘Saa skal vi nok hale dig op. Du kan da ikke forlange, at vi skal komme ud til dig.’

‘Jeg kan jo ikke røre mig’, lød Svaret, ogsaa kom det bønligt: ‘Hjælp mig nu op!’

‘Kan du mærke, om du er ved Bunden?’ spurgte jeg.

‘Ja jeg tror det nok, men skynd jer nu! I kan jo tage hinanden i Haanden, saa kan I nok naa mig.’

‘Ja, lad gaa’. Vil du være yderst, Skov?’, sagde jeg.

‘Nej Gu’ vi! jeg ej! Tror du jeg vil i Hullet ogsaa?’ lød det bestemte Svar.

‘Ja saa er der ikke andet for, end at du maa blive siddende, til jeg har hentet en Baadshage oppe hos Lodsens. Vær nu bare taalmodig! Du sidder jo som en Bisp i en Gaaserede.’ Og dermed begyndte jeg at fjerne mig.

Men Taalmodighed var nu ikke Becks Sag. Paa en Gang gjorde han nogle krampagtige

ge Anstrængelser, naaede Kanten af Hullet, fik fat i en Tot og slap op uden ringeste Hjælp.

‘Bravo!’ raabte Skov begejstret. ‘Det var godt gjort, og Selvhjælp er altid saa tilfredsstillende.’

Derpaa betragtede han ham nøje og sagde: ‘Du er for Resten nydelig paa Nederdelen, og du dufter som en Natviol.’

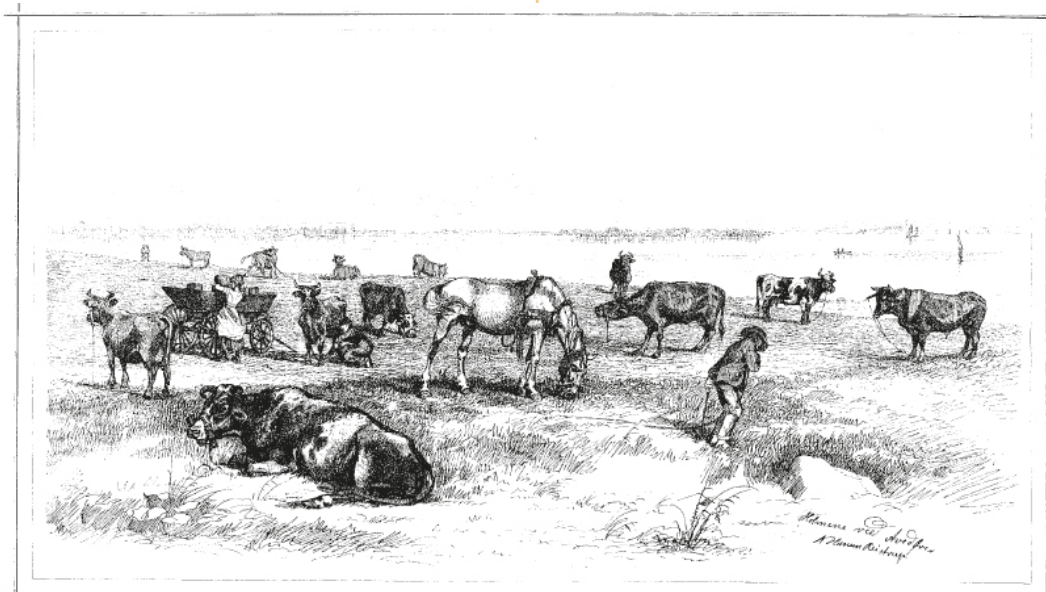
Men Beck tilkastede os et, som vi nok troede, taknemmeligt Blik, og gik derpaa uden at sige et Ord et langt Stykke ud i Kallebostrand, til han fandt et Sted saa dybt, at han kunde faa sig vasket af. Vi andre derimod fortsatte glade

og fornøjede vor Vej ad Avedøre Holme til, og da Beck siden mødte os der, var ogsaa han i det herligste Humør.

Alt som vi nærmede os Holmene, blev Udtrykket i vore Ansigter imidlertid mere og mere bekymret. Vi hørte nemlig tydelig en livlig Kanonade dernede, og da vi havde talt fjorten Plaf, var vi temmelig enige om, at der nok var gjort rent Bord paa den Kant. Der var da heller ikke et levende Øje at faa op. Men helt ude mod den sydlige

6 Lodsens Hus lå på sydsiden af den nuværende Lodsvej, og her gik en sejlrunde fra Sorte Rende ind til landingsstedet, så man måtte gå inde på land, hvor huller, som det nævnte, kunne stamme fra gravninger fra den tidligere kalk- og teglstensproduktion.

7 Det er uklart, om forfatteren mener fiskehejre eller grønbenet rørhøne.

Malkeplads paa Avedøre-Holme i Kallebostrand - Tegnet af K. Hansen Reistrup.
Foto: Forstads museet

Ende af Holmene mødte vi en ung Mand, klædt i lange Trækstøvler, hvide Buxer og fin grøn Frakke. Han havde tre Høsehunde med og var udhalet med ganske ny Jagtrekvisitter.

'Har De skudt noget?' spurgte en af os. Der herskede nemlig altid en vis gemytlig Tone paa dette Revier, der nok tillod en at tiltale en ubekjendt.

Manden pegede med Stolthed paa en enkelt Bekkasin, der dinglede uden paa den splinterny Jagttaske.

'Hvad! Har de faaet saa mange?' udbød den uforbederlige Skov, 'vi hørte kun fjorten Skud.'

'Ja', sagde den grønne lidt forlegen, 'den var noget sejlivet af sig. Jeg ved bestemt, at jeg anskød den hver Gang, for den satte sig altid strax efter Skuddet. Men naar saa en af Hundene vilde apportere den, fløj den op paa ny.

Til sidst maatte den dog give sig' vedblev han.

'Sikken en Vantrivning', sagde Skov, 'hvor skal De nu hen og myrde?'

'Aa, jeg har tænkt paa at trække ind ad Flaskekroen til.'

'Ja gør De det! Ad den Kant er der nok af Luftens beffjerede Skabninger. Men vær nu ikke alt for grum imod dem! Og hør lidt! Naar De kommer ud for Lodsens Hus, De ved, saa pas paa, for der er et blødt Sted. De skal gaa lige midt imellem Landet og Strandkanten, og begynder det at gynge, saa gaa bare

rask til! Der holder det nok, men udenfor og indenfor vil De synke i.'

'Tak skal De ha! Ja saa farvel!'

'Naar han nu følger din Anvisning nøjagtig, Skov, kommer han jo lige i Hullet' sagde jeg.

'Ja netop! Han trænger til at faa farvet sine Buxer, Og desuden, hvad skulde han gaa her og skræmme alle Bekkasinerne fra Holmene for?'

Beck sendte et medfølgende Blik efter ham, og det var det sidste vi saa ham aldrig mere derude. Maaske gik han sin Undergang i Møde og sidder endnu i Lodsens Hul.

Saa mørke Tanker nærrede vi dog ikke den Gang. Tværtimod, jeg tror vi glemte ham

rent for at spekulere paa, hvorledes vi skulde komme over det Vand, der skilte den største af Holmene fra Fastlandet. Det var Højvande, og ved den Ende af det, hvor vi befandt os, vidste vi, at Mudderet var for-ræderisk; men paa den anden Side, var der temmelig langt til et bedre Vadested. [8]

Beck afgjorde efter en kort Betænkning Sagen for sit Vedkommende ved at vade ud i Vandet, som han gik og stod, i det han bemærkede, at han var vaad i Forvejen. Skov og jeg besluttede derimod først at trække Støvler, Strømper og Benklæder af.

Saa sad vi der paa Strandbredden og nødret vor Klogskab, da vi saa vor Fælle ude ved Midten skue mod Vandet med den tunge Del af sit Legeme. Tillige benyttede vi Lejligheden til at tage nøjagtigt Øjemaal af ham for at se, hvor langt vi selv behøvede at smøge op. Derpaa anbragte vi vore tørre Sager i Jagttasken, hvis Remme vi forkortede lidt, og saa satte vi af. Det gik ogsaa herligt og i Glæde et godt Stykke Vej, men vi havde ikke beregnet, at der, hvor man gaar nogenlunde ovenaf med Støvler paa, der stikker man mindst sex Tommer dybere i med bare Fødder. Da vi derfor kom til det blødeste Sted, fik vi saa travlt med at

skyde Frakke, Skjorte og Vest stedse højere til Vejrs, at vi rent glemte Taskerne. Disse med de tørre Strømper og Benklæder i sejlede derfor nok saa muntert bag efter os i Vandet, og da Beck raabte til os om at hale Bugsertrosserne tæt, trode vi blot, han gjorde Løjer, men maatte naturligvis saa ogsaa tage Skade for Hjemgjæld.

Det værste var at faa Støvlerne paa de vade Strømper igjen, og det regnede ned med Vittigheder over de heldigvis fraværende Skomagere, naar Fingrene gik igjennem en af de møre Tøjstroppe. Til sidst var der ikke andet at gjøre end at bringe Midlet, at putte en brændende Avis i dem, til Anvendelse. Men dette hjælper ogsaa altid næsten mirakuløst. Naar man først har faat Tæerne ind over Ildebranden og begynder at mærke Varmen, er det nemlig det almindeligste, at man sørger for at faa hele Foden ned for at kvæle Luen.

Jeg har aldrig set selv flegmatiske Folk betænke sig videre længe; Støvlerne er slet ikke for smaa mere, Tvært imod, man kommer i dem med et Svup, saa Røgen staar op om Anklerne. Men jeg tror dog, at Virkningen er mere moralsk end fysisk, og dette stemmer ogsaa bedst med en Omstændig-

hed, der jo er almindelig bekendt, nemlig, at gamle Vandstøvler danne en betydningsfuld Undtagelse fra Læren om Legemers Udvidelse ved Varme.

Vore kom i alt Fald paa, og snart efter vandrede vi videre langs Stranden mod Syd. Af og til skød vi et Par Ryler og en Gang tre Brokfugle [9] oppe paa en Mark, hvor vi havde opdaget en lille Flok. Skov og Beck agerede Hest, da vi gik efter dem, og jeg spillede fuld Mand, der drev af med Helmissen [10]. Og de dumme Fugle lod sig som sædvanlig dupere af denne temmelig plumpe List, saa at de blev siddende og saa paa os, til vi kom dem paa Skud.

Beck mente, at Bonden, paa hvis Mark den smukke Forestilling blev givet, ikke havde nogen rigtig Sans for Skuespilkunsten. Hvorfor skulde han ellers bringe sig i Sved og spille sin Tid med at rende rundt og samle en Røgter og et Par Karle sammen? Han trode derfor, at han vilde invitere os til at gaa med til Sognefogden. Men vi andre beroligede ham med, at Manden rimeligvis var bleven saa henrykt over Komedien, at han absolut vilde have den da capo og for fuldt Hus.

8 Store Holm, midt i Avedøre Holmes rørskov, hævdede sig kun lidt over det øvrige terræn. Fra Hvidovre-siden skulle man passere et vadested for at komme fra sten over til holmene. Datidens regulære adgang til holmene skete over et vadested i den vestlige ende af Avedøre Holme.

9 Brokfugle er navnet på en familie af vadefugle, blandt andre vibe, præstekrave og hjejle.

10 Helms var betegnelse for en gammel, udslidt hest.

Hvem der havde Ret, fik vi dog aldrig at vide, da vi ikke havde Tid at vente. Der paakom os nemlig alle tre en sælsom Trang til et Fodbad, og den kunde vi ikke faa tilfredsstillet uden ved at vade et langt Stykke ud i den flade Strand. Og senere kom vi uheldigvis i Land et godt Stykke længere mod Syd, end de træge Tilskuere havde haft Lyst til at følge os.

Omsider naaede vi da Store Vejle Aas Udløb dermed Begyndelsen af Vallensbæk. Her bestemte vi at holde et lille Hvil, medens en Hyrdedreng blev sendt op i Landsbyen for at hente Jagttegn, uden hvilke det ikke gik an at drive Sport i Mosen, hvor der blev passet godt paa.

Ventende paa ham laa vi altsaa i Engen og tyggede paa nogle af Flaskekroens Boller, som den omhyggelige Værtinde havde stoppet i vore Jagttasker, da en ny Person viste sig paa Scenen.

Han kom hen imod os fra Jægerkroen, der ligger lidt sydligere, og frembød, alt som han kom nærmere, saa mange utvivlsomme Tilløkkelser forenede i en Person, at han blev modtagen med Enthousiasme, da han bad om at maatte slutte sig til os.

Det var en ung Mand paa en Snes Aar eller saa omtrent - 'Urmagersvend af Profession', fortalte han. Hans Ansigt var inderlig fornøjet og udtrykte tillige en Smule uskyldig Tilfredshed med sig selv. Jakken var prydet med Polka-Haar [11], og Munden med de første Spirer af et lyst Skjæg. Af Statur var Svenden middelhøj og spinkel, og han skred frem paa to Ben, om hvilke det næppe er nok at sige, at de var kalveknæede. Skov mente bag efter, at de slog Sludder under ham. Men Benene havde han stukket i et Par uhyre Smøgestøvler, der faldt godt sammen med et Par gamle sorte Benklæder, og Resten af Kroppen var beklædt med gul Nankins Vest og Frakke [12]. Paa den ene Side af Hovedet balancerede en flot rund Bulehat [13], og i den vøjede et Par Kragefjer.

Fuglen selv havde han i Grævlingeskindstasken, Han havde overrasket den paa Jægerkroens Mødding, og den var endnu det eneste Offer for hans lange Enkeltløber men det skulde nok blive bedre, mente han.

Naa, Drengen kom med Jagttegnene, blev afskediget med en Drikkeskilling, og gav sig strax til at drive de hornede ned i Engen ved Mosen for at nyde det forventede

Skuespil af Jagten paa nærmere Hold.

Vi rejste os; og tog Kursen hen ad nogle Tørvehuller til. Hundene trak an - jeg har glemt at fortælle, at de ikke var slet saa gale, som Beskrivelsen fra Aftenen i Forvejen lod formode, - Hundene trak an, stod saa, og det begyndte strax at blive livligt med Bekkasiner, som var forholdsvis lette at skyde, da de holdt godt.

Det gik Knald i Knald, og Urmageren især udmærkede sig stærkt i Retning af det høj-røstede. Han kom utilbørlig meget Krudt i Bøssen og var aldrig forlegen for at faa anbragt sit Skud, saa snart han havde ladet. Han meddelte, at han en Gang havde skudt en Vibe paa et Hold af to hundrede Alen, og som en Følge heraf nærede han nu en vis Foragt for Afstande. Men ak! Kragen havde endnu ikke faaet nogen Kammerat i Tasken.

Da oprandt Lejligheden. Beck skjød Svingfjerene af den ene Vingepaa en enkelt Bekkasin, og den flagrede hen og faldt midt i en Tørvegrav.

'Maa jeg skyde den, maa jeg skyde den?' raabte Urmageren, og da det beredvillig blev indrømmet, ilede han afsted. Han

11 Polka-haar var langt mandshår, der faldt ned over nakken og var lige afskåret.

12 Nankin betegner et lærredsvævet bomuldsstof, der oprindeligt var importeret fra Østasien og var naturligt gult.

13 Blød bredskygget hat, hvor der er trykket buler i pulden. Ofte brugt lidt nedsættende om en gammel eller afstikkende hat.

naaede Hullet og gik forsigtig ud paa en Balk [14] mellem dette og en anden Grav, der laa lige bag ved. Langsomt og med Bøssen halvt i Anlæg nærmede han sig Bekkasinen, der laa ganske stille i Vandet. Saa kom Bøssen helt til Kinden; han sigtede længe og endelig faldt Skuddet.

Vi hørte et Plask og trode, det var Slaget af Haglene mod Vandet, men da Røgen trak væk, saa vi ikke andet af Urmageren end Smøgestøvlerne, der fortviolet fægtede i Luften. Stødet af Bøssen havde kastet ham bag over paa Hovedet i det andet Tørvehul.

Vi skyndte os naturligvis til, men Urmageren var dog Mand for at vende op og ned paa sig selv, inden der kom Hjælp. Han fik fat med Hænderne i Balken, og hævede sig lidt efter lidt op over Vandet. Hænderne sad tæt sammen og Albuerne vendte udad, Skuldrene var skudte i Vejret, og Glæden over Redningen fremkaldte et bredt Grin paa hans Ansigt.

Som han sad der med kun Hoved, Bryst og Arme over Vandet, med Mudder og Andemad rislende ned ad Haar og Ansigt, lignede han saa grangivelig en kæmpe-mæssig Skruptudse, der vilde fra den ene Tørvegrav over i den anden, at vi brast i

en ustandselig Latter ved Synet.

Det blev dog snart nødvendigt at komme ham til Undsætning, at han ikke skulde faa Tilbagefald, og ved Hjælp af en Lægetump, som laa der fra Tørvegravningens Tid, lykkedes det at bugsere ham i Land. Bøssen og Hatten var imidlertid fløjten, og kun den første havde vi Held til at faa fisket op, Hatten rned Kragefjerene var og blev væk; Urmageren var imidlertid ikke raadsvild; han tiggede et Lommetørklæde af en af os, slog Knude paa alle fire Hjørner, og hjalp sig saaledes til et Hovedtøj.

Bøssen voldte ham en hel Del mere Bryderi. Om at opgive Jagten og gaa hjem til sin Mor og faa tørt paa, som Skov foreslog, vilde han aldeles ikke høre Tale.

‘Nej, paa’en igjen!’ var hans Valgsprog.

Ingen af os havde Blaar med, og der var da ikke andet for end at skylle Bøssen i rent Vand, saa soltørre den lidt, medens han vaskede sine Klæder og til sidst begynde at futte Knaldhætter af. Det gav han sig da til, og det var han endnu ikke færdig med, da vi et Par Timer efter atter kom i hans Nærhed. Om han saa opnaaede et bedre

Resultat, vides ikke; thi ingen af os har set ham siden. -

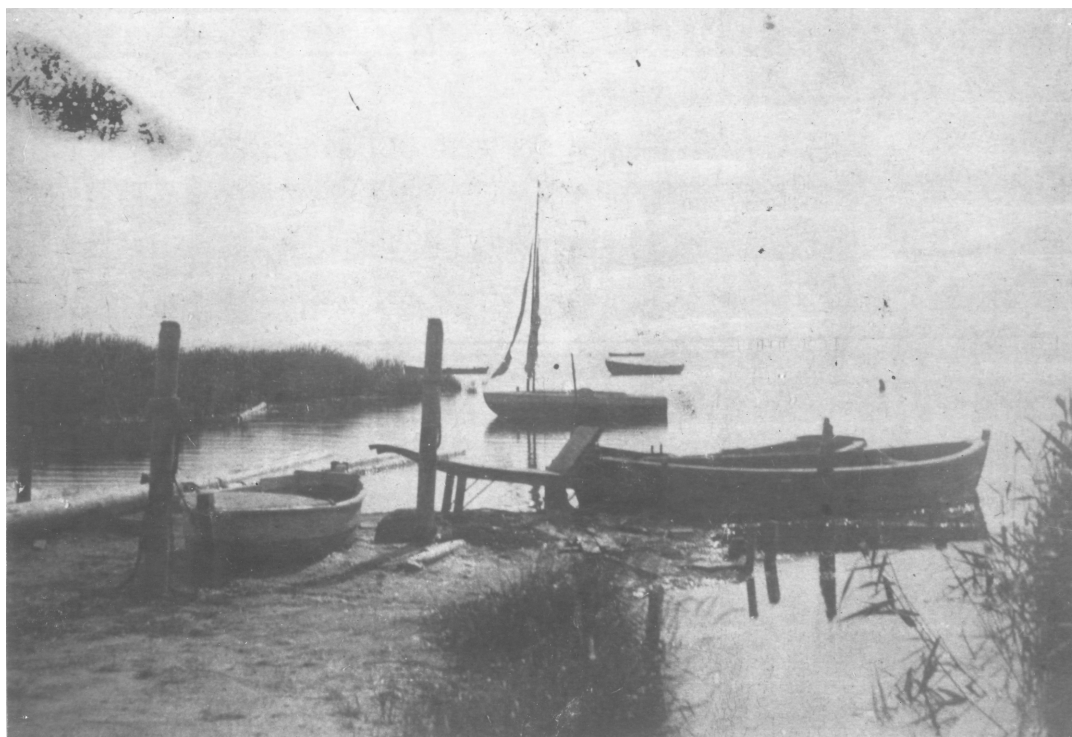
Hvis en eller anden Læser, der aldrig har været i Kallebostrand, skulde tro, at denne Skildring er noget overdreven, tager han aldeles fejl. Tvært imod. Den er fuldstændig sand, og jeg har snarest malet med alt for tamme Farver af Frygt for, at Sandheden skulde blive usandsynlig.

Sagen er, at Jagten den Gang i Reglen ikke var indløst derude, og at ingen brød sig om at vogte paa den. [15] Der var altsaa frit Spillerum, og der samlede sig da ogsaa en Flok af de vildeste Originaler fra By og Land, Søndagsjægere, Ordets egentlige Forstand - og saa en lille Skare virkelige Jægere, der her rystede Arbejdsstøvet lidt af sig i Mangel af eget Revier. Disse sidste kunde jo gjerne have ærgret sig over, at hine gik dem i Næringen; Men da de ikke kunde undgaa dem, foretrak de at more sig over dem, og enhver Lejlighed blev benyttet til at faa lidt Drift i Gang.

Jægere, der den Gang kom derude, vil mindes Manden, der havde skudt en Ræv i Rørholmene ved Flaskekroen, og blev over-talt til at holde sit indtog i Kjøbenhavn med Mikkelt slængt flot over Nakken, Hovedet

14 Ældre dansk ord for mellemvæggen mellem to tørve- eller mergelgrave.

15 Det var først senere, bønderne i Avedøre, der ejede Avedøre Holme, begyndte at avertere i pressen med, at jagt på deres arealer var forbudt. I 1905 indrykkede ejerne således en lille annonce i Nationaltidende: Jagtaflysning. Al Jagt og Fuglsel med Skydevejen samt optagning af Fugleæg på Avedøre Holme forbydes Uvedkommende. Lodsejerne

Hvidovre Strand 1890'erne

Foto: Forstadsmuseet

nedad og en Haand om Luntten; sluttelig lagde han Vejen op ad hele Ruten og tog Turen omkring Hesten med. [16]

Eller den fordrukne Forvalter, der en hel Regnvejrs Eftermiddag inde i Flaskekroen

udbredte sig i de mest elegiske Toner om det syndige i at fange smaa Sangfugle og lade dem Bytte Friheden mod et gyldent Bur; og siden, da man havde givet sig til at fordrive Tiden med at spille Femkort om røde Snapse, blev greben i at holde Kløver Es i

Reserve i Ærmet. Eller »den lange Rækel med Skindpelsen«, der skød efter en Bekkasin, men ramte en Kone, og var meget fornærmet, fordi hun stod i Vejen o. s. v.

Vi vilde have Andetrækket med og naade tilbage til Avedøre hen imod Solnedgang. Der placerede vi os paa hver sin lille Holm, saa langt fra hinanden, at vi kunde skyde aldeles ugenert i alle Retninger.

De Smaaøer vi, efter tidligere Erfaringer, valgte, laa alle i et smalt Løb, der adskilte den største Del af Holmene fra Fastlandet. Man lavede sig et Leje i Sandet eller Tangen og laa saa og ventede.

Det var blevet blikstille. Solen stod endnu over Horisonten, og kastede sine skraa Straaler hen over Vandet og det flade Land, der næsten løb i et med det. De smaa Krusninger, som et enkelt Blaf [17] fremkaldte ude i Kallebostrand, blinkede og tindrede, medens Vandet uden om antog en underlig blegblaa Farve.

Ikke et Hus eller Menneske var at øjne, saa langt man kunde se. Kun et enkelt hvidt Sejl helt ude ved Enden af Sundet minde om Liv. Der var noget ubeskrivelig øde over det flade, sumpede Land, men tillige noget uendelig fredeligt.

16 Ruten betyder her formentlig det nuværende Strøget og Hesten referer til statuen på Kgs. Nytorv.

17 Ældre dansk for en kortvarig luftstrøm.

*Henstrakt i Sandet og ladende den blaa
Røg af en Cigar stige lige i Vejret, laa jeg
der og saa Solen dale ned i Vandene. Den
svandt, men lod en luende Glans tilbage
over Himlen, over Vandet og Landet og
hver en Gjenstand, der højnede sig over
dette eller hint.*

*Alt imedens jeg laa og stirrede mig halvt
blind paa denne Gyldenglans, tabte den
sig lidt efter lidt. De fjerlette Skyer beholdt
den længst, men Søen var bleven vinblaa,
og ind over Landet begyndte Skyggerne at
lægge sig. En let Taage rejste sig hist og her,
og selv den svageste Brise lokkede den til at
antage de mest fantastiske Former. Langt
borte fra Avedøre By lød Glammets af en
Hund og af og til det fjerne Brøl af en Ko,
der trak hjemad for at blive malket.*

*Og nu begyndte Aftenens underlige Liv at
røre sig. Smaa Flokke af Ryler suste forbi
med deres vibrerende Skrig. En Rørdrum
lod sine melankolske Toner høre fra en
fiærn Sivtot. I et Kjær sad en Vagtelkon-
ge [18] og forsøgte at overdøve Frøerne. Af
og til faldt Brokfuglen ind med sin Fløjten
eller Hvidsneppen med sin skarpe Stemme.*

*Den dobbelte Bekkasin fyldte Luften med sit
hæse Skrig, og højt over Hovedet vendte et
Par Hejrer hjem til den fjerne Skov, snak-
kede fornuftig med hinanden om Dagens
Slid og Børnene hjemme i Reden.*

*Da saas helt henne fra den første Holm en
lang lysende Ildstrib, og nogle Sekunder
efter kom Knaldet. Saa en regelmæssig
Susen af Vinger over Hovede. - Bort med
Drømmene! Op til Idræt, til en af Jagtens
herligste Idrætter.*

*En ubeskrivelig Larm opstaar i Sundet
udenfor. Det er paa en Gang et Brag og et
Brus, en Rabben og en Piben. Først kom-
mer Flokke af de hurtige Krikænder; det
mærkes næsten som et Stød i Luften, naar
de ile forbi, og Bøssen maa hurtig til Kin-
den, hvis man vil have Bud med. Lidt sene-
re kommer Brunnakken [19] mere sindig,
undertiden næsten som en Ugle - og den
maa ofte bøde med Livet for sin Magelig-
hed. Mørket falder stærkere paa; da høres
Graaandens hvinende Vingeslag. Man har
rejst sig lidt op. Dækning behøves ikke mere,
men Syn og Hørelse maa anstrænges til det
yderste. Et Glimt af Fuglen! Den er ganske*

*nær, Bøssen kastes til Skuldren, men rolig!
Anden maa helst komme forbi, Bagskuddet
er det sikreste.*

*Dog lidt efter lidt slaa Enderne ned i
Vandet. Det larmende Liv dør hen i en
træg Rabben hist og her, men endnu høres
Hundenes Plasken i Vandet efter døde eller
anskudte Fugle*

*Og saa kom Hjemmarschen i Mørket gjen-
nem Sumpene ved Stranden, over Pløjem-
arker og Grøfter, snart paa ret Kjøl, snart
kyssende den moderlige Jord. Men ingen
Besværighed og ingen Træthed kunde den
Gang dæmpe end mindre slukke vort ukue-
lig glade Humør.*

*Kun naar vi efter det tarvelige Maaltid
i Flaskekroen skulde ad Københavns til
igjen, kan jeg huske, at vi af og til følte os
noget stivbenede, og at der opstod lukulliske
Ønsker om en Droschke; men inden vi na-
ade saa langt frem, at vi kunde faa en, var
Benene blevne linde igjen.*

C. Govertz Jensen

18 Oprindeligt tysk navn for engsnarren, som brugtes i ældre dansk.

19 Andet navn for pibeand.

Året 1980 i Hvidovre - som læst i Hvidovre Avis

Af Jens Frederik Jørgensen

Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab

"1980 har været et af de fredeligste i mange, mange år på den kommunalpolitiske front", konstaterede Klaus Moe i en KOMMENTAR i Hvidovre Avis den 29. december.

Derfor var det andre emner i lokalsamfundet, der trak de store overskrifter i avisen og fyldte godt op i spalterne.

Børneinstitutionen "Haren" i Avedøre Stationsby – åbnet 1.1.1980 – måtte først midlertidigt flytte ind i kirken og senere ind i Folkedanserhuset på Byvej 78, da ukendt stof forårsagede foruroligende mange infektioner og betændelser hos børn og ansatte. Det viste sig, at det skyldtes formaldehyd-dampe fra spånplader og andre byggematerialer kombineret med dårlig udluftning. Langtidsvirkningerne af dampene var ukendte. Arbejdstilsynet og embedslæge blev involveret.

Uge efter uge var der meget i avisens spalter om undersøgelserne af indeklimaet. Medarbejderne i "Ræven" og "Haren" strejkede på grund af den fortsatte usikkerhed om formaldehyddampene. Efter 7 måneders tovrækkeri installeredes et ventilationsanlæg. Der rejstes spørgsmål om andre daginstitutioner, "Grævlingen", "Ræven" og Hvidovrevej 65 kunne have samme problem.

Bøje Nielsen gjorde sit indtog i Hvidovre. Han fik principiel godkendelse af kæmpemæssigt kontor- og butiksbyggeri på Avedøre Holme. 50.000 m² kontorareal og 4.000 m² butiksareal. Centret ville kunne rumme 3.000 nye arbejdspladser. På Kystholmen placerede Bøje Nielsen en betonelementfabrik, der forventedes at skabe arbejde til 3-500 ansatte, men det blev kun til 40-50 ansatte.

Bøje Niensens selv som person var markant i bybilledet, når han kom til møder på rådhuset i sin kæmpestore Ford Lincoln Continental, og når han i helikopter besigtigede sine byggerier.

Året 1980 blev gengivet på et maleri på 2 x 5 meter skabt af medlemmer af Livskvalitetsforeningen i dagene 22. – 28. 9, hvor Medborgerhuset summede af liv fra kl. 8 til 23. Tyve foreninger mv. stod for næ-

"Frihedens Port" fra 1981-82 af Hein Heinsen, Stig Brøgger og Mogens Møller.

Foto: Forstads museet

sten 50 meget forskelligartede kultur- og fritidstilbud til borgerne.

Kommunens kunstindkøbsudvalg besluttede i maj at købe en 7 meter høj og 9 meter lang skulptur i beton og granit. Kunstværket vejede ca. 20 tons og kostede omkring en kvart million kr. Kunstværket skulle placeres ved Frihedens Station. Skulpturen gav anledning til vild debat – for og imod.

Nede i jordhøjde afsluttedes debatten fra 1979 om et par store vejprojekter. Amtet meddelte, at Havnevejen ville blive forlænget til Avedøre Holme. Man var villig til at ændre detaljer. 100 mennesker mødte op ved ekspropriationen for at forhindre ”et støjhelvede tyve meter fra vinduerne” i bebyggelsen Friheden. Debat og protestindlæg blev bragt i avisen i flere uger herefter.

Det var ikke kun Bøje Nielsen, som byggede i Hvidovre i 1980. Kay Vilhelmsen ville bygge et kontorhus på 4.000 m² ved Åmarken Station på grunden mellem jernbanen, Åmarksvej, Gl. Køge Landevej og Damhusåen. Forventedes færdig i 1981.

Inden for 8 dage i september holdt Hvidovre Kommune rejsegilde på 6 nye daginstitutioner. Inden årsskiftet åbnede 444 nye institutionspladser.

Men ikke kraftvarmeværk på Avedøre Holme i første omgang. Elværksfolk og borgmestre i Hovedstadsområdet mente, at det første store elværk i Hovedstaden skulle placeres på Amager.

Kommunalbestyrelsen besluttede, at der ikke skulle bygges en ”Kærgårdsskole” i Avedøre Stationsby.

Ved årets udgang var det et farvel til Containerpladsen ved Åmarksvej, da kun omkring 10% af det, der blev smidt i containerne, blev genbrugt. En kommentar lød. ”Det er da helt pip at lukke pladsen i disse genbrugstider”. Storskraldsordningen udvidedes i stedet.

Erhvervslivet byder på nyt.

Automobilfirmaet E. Roed Sørensen nedlagde afdelingen i Glostrup. Alt, incl. personale flyttede til hovedafdelingen i Hvidovre.

Oluf Svendsen A/S - forhandler af Opel, Mitsubishi og Mercedes-Benz - lukkede salgsafdelingen på Hvidovrevej 219. Be-

holdt værksted og reservedelslager på Gungevej.

Alf Christensen - Viceborgmester (K) 1987 - 88
- Foto: Forstadmuseet

Viceborgmester Alf Christensen solgte sin fabrik, Frederiksberg Pakkasefabrik på Bibliotekvej. Ejendommen blev overtaget af Preben Dahlstrøm, Dahlstrøm Pejse og Idebutik.

Det, der huskes fra 1980 er bl.a., at Hvidborg i marts fejrede 50-års jubilæum. Der var 32 elever på Hvidborg og 45 heltids- og deltidsansatte.

Holmegårdsskolen fyldte 40 år. Det fejredes den 27.marts. Indvielsen fandt sted 30.marts 1940.

Esajasskolen startede i lejede lokaler i baptistmenighedens lokaler på Hvidovrevej 215 (Broholmskirken) med 20 elever fordelt på børnehaveklasse, 1.-2. klasse.

19. april kunne rådhuset fejre 25 -års jubilæum. Rådhuset skal udvides med en ny fløj i løbet af 1980-81.

5. juli døde arkitekt m.a.a. Helge Strecker Schønnemann 62 år gammel. Schønnemann betegnes ofte som "manden, der byggede Hvidovre". Han stod bl.a. for byggeriet af rådhuset.

1980 var et stort år for sporten i Hvidovre:

Den 19-årige Heidi Bertelsen fra Hvidovre Skøjte Klub blev i januar dansk senior-mester ved mesterskaberne i Frihedens Idrætscenter.

Ved DM i badminton i februar hjemførte Jesper Helledie og Jan Hammergaard

Hansen 3 guldmedaljer til HBC. Jesper Helledie vandt single, vandt i herredouble sammen med Jan Hammergaard Hansen og vandt endelig i mixed-double. Senere på måneden sikrede HBC sig tillige DM for hold for første gang i klubbens historie.

Søndag den 18. maj vandt HIF pokalturneringen i fodbold med en sejr på 5-3

over Lyngby. Og 29. maj kunne Hvidovre Stadion fejre 25-års jubilæum. Tribunen fejrede i august 10-års jubilæum.

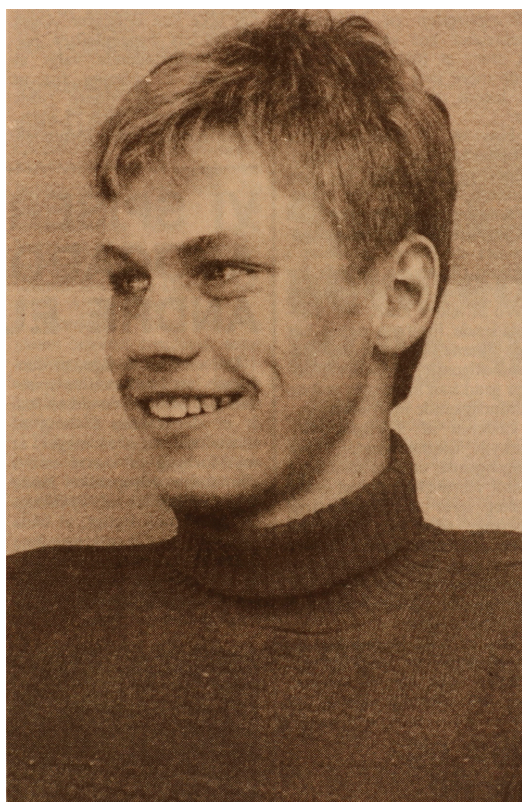
Jesper Worre, Hvidovre Cykle Klub udtoges til OL i Moskva. Karl Eilersen, Hvidovre Atletik Klub var igen holdleder for de danske OL-atleter. Jørgen Lindhardt-sen, Hvidovre Sejlklub "Suset" havde reservetjansen i finnjolle.

HBC-mestre 1980

Foto: Forstads museet

Hvidovre Cykle Klub ved Jesper Worre, Ivar Jacobsen, Steen Michael Petersen og Dan Frost genvandt hold DM (100 km holdkørsel).

Jesper Worre 1980
Foto: Forstads museet

HIF slog i Europa-cuppen i fodbold FRAM Reykjavik 1-0 hjemme og 2-0 ude. I anden runde vandt Feyenoord 2-1 i Hvidovre og 1-0 på hjemmebanen, hvor kampen i november blev spillet i 5 kuldegrader.

I marts debuterede den 45-årige Jens Moestrup. Han skulle som den første HIF-er fremover dømme i dansk fodbolds fineste række – 1. division.

Erik Jørgensen – Avedøre IF.s markante hovedformand fyldte 60 år og stoppede efter 15 års engageret ledergerning. Smedemester Erik Holm, Storegade 9 blev ny formand.

Sol og regn i juni 1980. 8.juni indviedes Køge Bugt Strandpark. 50.000 mennesker strømmede til. Solen skinnede., Luften var 25, vandet var 15 ,og Anker Jørgensen var 57. Statsministeren foretog indvielsen af måske ”verdens største kunstige strandpark”.

12. juni ramtes Hvidovre af det værste skybrud i 20 år. 1½ måneds nedbør for juni – 71 mm – faldt i løbet af få timer. 25 års jubilaren, Hvidovre Brass Band, og den tidligere Hvidovre-borger Kjeld Ingrisch underholdt ved Skt. Hans festen ved Rebæk Sø. Men regn lagde en ”dæmper på udskejelserne” stod der at læse i Hvidovre Avis ugen efter.

Til det mere kulørte stof i Hvidovre Avis 1980 hører årets aprilsnar: ”Olien sprøjter

Knud Kiegstad og Mette Schmidt viedes på Jette Jan

Foto: Forstads museet

op af jorden i Avedøre. Milliarder af tons olie vil ændre Hvidovre Kommune to-talt”. Ugen efter meddelte Hvidovre Avis: ”Historien om Avedøre-olien var gas”.

22. august viedes Knud Kiegstad og Mette Schmidt på Øresund ombord på Jette Jan. Akkompagneret af alvorlige bølger og stormvejsagtige vindstød erklærede borgmester Inge Larsen parret ”for rette ægtefolk at være – nej, ikke for ægte sø-

folk at være”.

I årets løb stillede viceborgmester Erik Davidsen gerne op til fotografering i forskellige udklædninger. Han blev også fotograferet med ”fiskeøjelinse”.

Problemer på ”Postterminalen” fik ”spøgefugle” til at afprøve Hvidovre postkon-

tors effektivitet. De sendte en gul kuvert, hvor der var ”en let forskønnet karikatur” af redaktør Madsen og tillige anført: ”2650 HVIDOVRE”. Brevet var fremme på Hvidovre Avis allerede dagen efter!

I første uge af december fortalte Troels Kløvedal om langfart med ”Nordka-

Erik Davidsen - Fiskeøjelinse-foto

Foto: Forstadsmuseet

Brev til Redaktør Madsen

Foto: Forstadsmuseet

peren” på Frihedens Bibliotek, Niels Henning Ørsted Pedersen spillede på Risbjerggård og trubaduren Otto Hænning sang for hos ”Kvidrehol-
det”/”Syng-glad-holdet” på Sønderkærsko-
len.

Endelig tilbød Den danske Bank i julemå-
neden 15% til indskyderne på en ”sæson-
konto”.

Velkommen til Hvidovre

Af Jens Frederik Jørgensen

Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab

I april 1992 blev der i Hvidovre sat byskilte op, der skulle reklamere for, at nu var man kommet til Hvidovre.

I Hovedstadsområdet kunne det være svært at se, hvor grænsen mellem 2 kommuner præcist gik, og i den indre del af Hovedstadsområdet var der sjældent opsat tavler, der markerede kommune-/bygrænsen. En dag, hvor der var faldet sne, var det nemt at se, hvor kommune-grænsen lå. Så kunne den ene kommune have ryddet sne før den anden. Kiggede man nøje efter, kunne der være forskel i fortovsbelægning, kantsten eller asfalt.

Som led i arbejdet med "Et kønnere Hvidovre" udformede teknisk tegner i Teknisk Forvaltning, Marianne Jelund et byskilt, der ville live op i gadebilledet. Et højt aflangt skilt, hvor der på forsiden stod "HVIDOVRE" med store bogstaver. Og så var der tillige placeret en lille glad mariehøne i "E-et". På bagsiden var der en glad vinkende hånd og ordene "PÅ GENSYN".

Kommunens tekniske udvalg var begejstret for ideen og skiltet, og helt ekstraor-

Byskilt på Allingvej, 2004
Foto: Jens Frederik Jørgensen

dinært blev det ført til protokol, at udvalget påskønnede Marianne Jelunds forslag.

Skiltene blev sat i produktion, og det blev besluttet, at 5 af de nye skilte midlertidigt skulle sættes op ved Frihedens Idrætscenter. Hvidovre kommune skulle den 24. april 1992 være vært for flere hundrede politikere og embedsmænd fra alle kommuner i Københavns amt. Der var tale om generalforsamlingen i Foreningen af Kommuner i Københavns amt (FKKA) – ofte spøgefuldt omtalt som den årlige kommunale "fætter-kusine-fest" i Københavns amt. Det ville være passende at vise skiltene frem i den anledning!

Da skiltene blev sat op på kommune-grænserne, opstod der problemer. Justitsministeriet og trafikministeriet meddelte, at skiltene stred mod de bindende regler for, hvorledes kommune-grænsetavler var udformet for at give trafikanterne orientering om en kommune-grænse. Der var regler for højde, bredde, areal, bogstavs-størrelse, farver og reflekterende bund. De regler levede Hvidovres nye byskilt slet ikke op til.

Skiltene var derfor ulovlige, og det ville være det lokale politis opgave at reagere og påtale overtrædelsen, således som det var tilfældet, når politiet blev opmærksom på "ulovlige hønsehuse og carporte"!

Byskilt på Allingvej, 2004
Foto: Jens Frederik Jørgensen

Hvidovre Fysioterapi og Rygskole

Strandmarksvej 18, 2. sal • 2650 Hvidovre
Tel **36 49 38 38** • mail@hvidovrefysioterapi.dk
www.hvidovrefysioterapi.dk

Daværende politimester Herman Langlouis fandt en løsning, som ikke ville give problemer. Skiltene blev flyttet væk fra kommunegrænsen og ca. 40 meter ind i

Hvidovre kommune. Skiltene blev betegnet som gadeinventar i stil med de skilte, der stod ved busstoppestederne.

Ideen med den nye type "byskilte" blev

senere taget op af andre kommuner, f.eks. Rødovre og Glostrup.

Hvidovres byskilte er nu næsten væk fra gadebilledet, enten på grund af vejomlægninger eller fordi "tidens tand" har gjort skiltene mindre kønne at se på, og dermed ikke nogen god profilering af Hvidovre kommune.

Niels Erik Madsen - om sit liv og virke på Hvidovre Avis

Annelise Wildenradt

Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab

Det var et overordentligt velbesøgt arrangement, der fandt sted på Risbjerggård, da Niels Erik Madsen (NEM), chefredaktør på den lokale Hvidovre Avis, var inviteret til at fortælle.

NEM var mødt op på trods af, at han var "snotforkølet" og han undskyldte derfor – på forhånd - at kræfterne og underholdningen kunne blive så som så. Det blev aldrig et problem.

NEM indledte med at fortælle, at han har været i journalistik fra barnsben. Han er 81 år gammel, men still going strong på Hvidovre Avis. En høj alder er, ifølge ham, ingen hindring for at fortsætte med at arbejde, når man har noget at byde på. Man er forpligtet, når samfundet udvikler sig som det gør i dag. NEM henviste her bl.a. til flere reformer, som ikke har vist sig vellykkede, fx ift. Politiet, som nu nærmest er usynligt og Postvæsenet, hvor posten lader vente på sig. Der er nok at tage fat på!

NEM har dog overladt mange opgaver til bl. a. sønnen, Kim Garde Madsen, som er teknisk direktør og datteren, Majbritt Garde, som er bladchef. Med tiden er også børnebørn trådt ind i familiedynastiet Hvidovre Avis, nemlig Karsten, ift. sport og TV-Foto, og Mia, som er i lære som grafisk layouter. Derudover hjælper børnebørnene Sara og Elisabeth også til. Fruen, Nina, har igennem årene varetaget opgaven som distributionsmedarbejder.

Udover opgaven som chefredaktør på Hvidovre Avis har NEM i mere end 25 år været - og er fortsat - formand for De Storkøbenhavns Lokalaviser og har siddet i bestyrelsen for Danske Medier, den sidste indtil han var 79 år, på trods af en aldersgrænse på 65. Derudover har han fungeret som censor på Journalisthøjskolen og skolens optagelsesnævn.

Opdraget fra Hvidovre Lokalhistoriske Selskab var "Et langt liv i journalistik" og det havde aktiveret tankerne – og skrivi- et - hos NEM.

Blandt andet havde han fundet ud af, at han i 2009 kunne have fejret sit 50 - års jubilæum som journalist, hvilket han selv havde overset og altså glemt!

NEM fik Hvidovre Avis ind med moder-mælken, idet det var hans forældre, Niels og Maren Kirstine Madsen, der startede avisen for 93 år siden. Begge var tilflyttere fra provinsen, men byggede, efter at være flyttet til hovedstaden og boet nogle år på Vesterbro, hus på Risbjerggårds Alle nr. 6, hvor også avisen havde kontor og blev drevet fra. Ligesom i dag var annonce-indtægter et vigtigt grundlag for avisens økonomi, og i de første 15 år gav avisen underskud, så begge forældre supplerede indtægterne med arbejde på Frederiksberg Teater. Moderen som skuespiller og påklæderske og faderen som tjener og skribent af pressestoffet.

NEM blev født i marts 1938 og voksede op i tæt kontakt med vennerne omkring Risbjerggård. Det var især børnebørnene til gårdejer og restauratør, Jens P. Larsen. Dennes søn, Poul Larsen, startede foderstofforretningen ved siden af Risbjerggård, og her havde drengene en herlig legeplads. Det var en god barndom, på trods af faderens alt for tidlige død i 1948.

Skolegangen foregik på hhv. Kettevejskolen og Holmegårdsskolen, hvor NEM var noget af en spilopmager, og måske også en smule doven i de fag, der ikke interesserede ham". Han kom dog til at opleve den tids noget håndfaste pædagogik af en helt anden grund, da han som 8-9-årig fik en ørefigen for at spadsere i gården hånd i hånd med sin dansepartner fra Borring og Sørensen Danseinstitut på Risbjerggård.

Efter Niels Madsens død, valgte Maren Kirstine - på en tid, hvor det ikke var sæd-vane for en kvinde, at fortsætte driften af Hvidovre Avis som indehaver. Axel Nørh Møller, fra Frederiksborg Amts Avis, kom til som forretningsfører og redaktør, og gjorde en stor indsats i en lang årrække.

Efter folkeskolen, hvor NEM havde skrevet i foreningsblade, begyndte han som 17-årig at interviewe lokale folk, primært omkring den lokale sport til Hvidovre Avis, ligesom han i en periode var i boghandlerlære.

Militærtjenesten blev aftjent på Bornholm og blev en god periode på 1½ år med personlig udvikling. Efter rekruttiden fik han opgaver som auditørmedhjælper for dommerfuldmægtigen. NEM fik brug for sine evner for at interviewe, og var især glad for den juridiske del af området. Her kom han i øvrigt i berøring med dagbla-

Niels Erik Madsen d. 6. november 2019,
Risbjerggård - Foto: Jørgen Snedled

dene med opgaver for Hovedstadsbladene.

På dette tidspunkt opdagede NEM, at han – i lighed med sine forældre – kunne lide at optræde og som medlem af en skuespillertrup rejste han rundt og optrådte på øen.

Efter militæret fulgte 4-5 lærerige år på Politiken og Ekstrabladet, der medførte rejser i det meste af Europa. Herunder OL i Rom 1960. I sin tid på Ekstrabladet opfandt NEM Skolefodboldsturneringen, og blev hædret af bladets chefredaktør med en "Cigar".

En stor del af NEM's tid er brugt på fodbold, lige fra Hvidovre IF's oprykning op gennem rækkerne i 60'erne og senere mesterskaber samt pokalmesterskaber. Derudover har han haft formandsskaber og bestyrelsesposter i Divisionsforeningen og tre år i bestyrelsen for den engelske divisionsklub, Charlton Athletic FC i London.

Af veneration for familien lod NEM sig i 1962 "trække hjem" til Hvidovre Avis, da hans moder ellers truede med at sælge avisen til et af dagbladene. Her har han været siden og fra redaktørstolen fulgt små og store begivenheder i Hvidovre, herunder syv forskellige borgmestre og – som en sag, NEM fremhævede som en af de mest spændende, udviklingen af Avedøre Holme, som var "den største sejr for såvel borgere som Hvidovre Avis". Den egentlige baggrund var, at man undgik "Engstrandslinien" og dermed en ny ødelæggende motorvejsstrækning gennem Hvidovre. Til gengæld fik man Kalvebodsbroen, som i dag er den meste benyttede bro i Danmark.

NEM understreger, at Hvidovre Avis ikke

er involveret politisk eller foreningsmæssigt, hvilket kan være svært i forbindelse med fx lokal- og folketingsvalg, når mange gerne vil til orde i bladet. På avisen fordres en urban tone. Der skal være plads til kritik, men også til svar. Alligevel opleves kritik fra såvel venstre som højrefløjen for favorisering af modstandere. Bestræbelserne går på at producere en god, lokal avis, og NEM understreger, at lokalaviser har været og er en stor succes. Det lokale og det nære prioriteres, og det værdsættes af læserne.

NEM er en mand med stærke meninger og var tydeligt utilfreds med de aktuelle planer om nedrivning/renovering af Risbjerggård. Han nævnte i flæng de aktiviteter, der havde fundet sted på "Gården", revy, teater, danseskole, HIPS-arrangementer, men også julebespisning af ældre arrangeret af foreninger, menighedshuse, erhvervslivet og Hvidovre Avis.

Man fornemmer klart NEM's veneration for det Hvidovre, han oplevede som barn og ungt menneske, og han fortæller levende om området omkring det gamle bibliotek, der måtte vige for det senere Medborgerhus, - nu Kometen, hvis navngivning NEM også kommenterede ironisk med spørgsmålet om "hvorfor noget skal kaldes hvad det ikke er", og tilføjede at "det ender vel med at de kalder rådhuset "Raketten" eller endnu bedre "Rumpet-ten".

"Betonhoveder" titulerer NEM dem på Hvidovre Rådhus, der har besluttet nedrivningen/renoveringen af Risbjerggård, som han kalder det sidste, lokale kulturmiljø i Hvidovre. Betonhoveder, fordi de erstatter mursten med beton. Et andet eksempel er det gamle bibliotek, bygget i 1936 og på daværende tidspunkt meget moderne, men siden revet ned til fordel for Medborgerhuset. Endnu et betonbyggeri, der, ifølge NEM, ikke som det gamle bibliotek udmærker sig ved sin skønhed. NEM erindrer, at det gamle bibliotek, som en af sine aktiviteter, tilbød højtlæsning i kælderen, hvilket han husker med glæde. "Cirkuspladsen" bag ved biblio-

teket blev brugt til forskellige aktiviteter, bl.a. skøjtebane om vinteren. Som et kuriosum fortalte NEM, at kælderen om aftenen blev brugt af Vagtværnet og Modstandsbevægelsen under krigen.

Faderen, Niels Madsen, blev i øvrigt arresteret under krigen, da han ikke ville sætte annoncer for DNSAP i avisen og ej heller annoncere efter arbejdskraft til Tyskland.

Ligesom Hvidovre Avis repræsenterer stort og småt i Hvidovre, var også NEMs oplæg en blandet buket af levet liv med store og små begivenheder. Men alle med rod eller udgangspunkt i Hvidovre.

Tak til Niels Erik Madsen for et humoristisk, nostalgisk og levende tilbageblik på et langt liv med Hvidovre Avis, som altså tydeligvis slet ikke er slut endnu.

FAKTABOKS

"På sporet af ugens avis" Signalement af Hvidovre Avis og familien Madsen, Viggo Nørgaard Nielsen. Udgivet som kulturarvsindslag af Forstadsmuseet.

SPIS I CAFÉ HJERTETRÆET

Cafeén er:

- et spisested, hvor man kan få et billigt måltid mad eller en kop kaffe.
- et sted hvor man kan møde andre mennesker.
- et sted, hvor der kan holdes gravkaffe eller reception efter en kirkelig handling som fx, dåb.
- et kulturtilbud med foredrag, vise-sang, bankospil, m.m.
- et sted, hvor man kan få omsorg både som personale og besøgende og få hjælp til at komme videre, hvis man har brug for det.

Priser:

Almindeligt smørrebrød 12,- kr.
Luksus smørrebrød 25,- kr.
Dagens salat 40,- kr.
Dagens salat stor 55,- kr.
Franskbrød m. 2 skiver ost 25,- kr.
Dagens ret 40,- kr.
Dagens ret stor 55,- kr.
Ekstra kød fra 5,- kr.

Dagens kage/dessert 15,- kr.

Sodavand lille 10,- kr.
Sodavand stor 14,- kr.
1 glas mælk 5,- kr.
1 glas juice 10,- kr.

Spis brunch den 1. fredag

i måneden for kun 75 kr.
(nu også med røget laks, tebirkes og wienerbrød)
Her får du billig og sund mad af gode råvarer i hyggelige omgivelser.
Få dig en tur ud af det og besøge os.
Kom alene eller tag en ven med.

Café Hjertetræet i Avedøre Kirke
Trædrejerporten 6, 2650 Hvidovre
Tlf.: 21162603, mobil: 20866464,
E-mail: laul@avedoere-kirke.dk
Roxana: mobil: 21162558
Åbningstider alle hverdage
fra kl. 10.00 til 14.00

<https://www.avedoere-kirke.dk/cafe-hjertetraet/>

Skolefilm - Om Kettevejsskolen 1924

Af Annelise Wildenradt

Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab

”Husker du vor skoletid, husker den så nøje?”

Den sang er nynnet og sunget lige siden revyteksten blev skrevet af Axel Kjerulff sammen med komponisten Walter Kollo i 1914.

Og det skulle vise sig, at det er vi rigtig mange, der gør. Altså - husker vores skoletid, når der først prikkes lidt til hukommelsen.

Torsdag d. 7. november inviterede Hvidovre Lokalhistoriske Selskab (HLS) til hyggeeftermiddag og snak med udgangspunkt i kortfilmen ”Skolebarn i 1924”, der er produceret i 1985 af Stig Sørensen på Videoværkstedet.

28 tidligere skoleelever fra diverse skoler såvel i Hvidovre som andre kommuner, var mødt op for at se og høre historien om Hvidovre Kommuneskole, senere Kettevejsskolen og endnu senere - i 1955 - Sønderkærskolen.

Karen Johansen, formand for Arrangementsudvalget, HLS, bød velkommen, hvorefter Stig Sørensen tog over og fortalte om tilblivelsen af filmen, der også godt kunne kaldes ”En tilflytters historie”, fordi den beretter om Stig Sørensens bedstefar der i 1919 flyttede til Hvidovre med familien.

Hvidovre Kommuneskole blev indviet i 1901, og fungerede som sådan frem til 1924 i Hvidovregade, hvor den flyttede til Kettevej i 1924. Samme år begyndte Stig Sørensens far i 1. klasse på skolen.

I blad nr. 4 i 2019 kan I læse en artikel af Stig Sørensen, hvor hans far beskriver sin opvækst og liv i Hvidovre.

Filmen, der varede ca. 21 minutter, blev efterfølgende ivrigt kommenteret, og den ene fortælling fulgte den anden. I sagens natur var der ingen nulevende elever fra skolens start, men rigtig mange af de fremmødte kunne fortælle om skolelivet i 1950'erne/60'erne på Hvidovre Kommuneskole/Kettevejsskolen/Sønderkærskolen.

Tak til Stig Sørensen for filmen og tak til alle de aktive gæster, der mødte op og bidrog med deres egne oplevelser, og dermed til at gøre det til dejlig og vedkommende eftermiddag.

Kettevejsskolen med Hvidovrevej i forgrunden - Billedet fra tidsrummet 1925 - 1940
Foto: Forstadmuseet

Uddrag af farfars dagbog - Valby Gasværk

Af M. Larsen

Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab

Lørdag d. 26.09.1964

Jeg har fri i dag og vejret er helt fantastisk – klart og solrigt

Jeg gik i haven og nød det dejlige vejr og freden – da pludselig flænges luften af et fantastisk brag og et lufttryk så voldsomt at luften ligefrem blev presset ud af mig.

Så blev alt stille.

Dørene inde i huset var sprunget op og i det samme rettede jeg mit blik i retning af Valby og fra Gasbeholderen på Valby Gasværk slog kæmpe flammer højt op i luften.

I en fart løb jeg op på første sal for bedre at kunne se, men da var flammehavet allerede væk.

Alle naboerne og genboerne kom ud på gaden og talte om hvad der mon var hændt.

Jeg var dog ret sikker på at gasværket i Valby var sprunget i luften.

Vi prøvede at ringe til min bror Viggo men centralen svarede slet ikke.

Så vi sendte min søn Jørgen af sted på knallert – kort efter kom han tilbage og fortalte at det ganske rigtigt var gasværket som var sprunget i luften, og at alle husene omkring Vigerslevvej var helt ødelagte.

Alle vejene i området var spærret af så min søn kunne ikke komme frem til min bror for at se om de var ok.

Så lukkede vi op for radioen.

Der kom hurtigt en udsendelse om katastrofen, flere hundrede mennesker var såret og nogle dræbte, hvor mange vidste man dog ikke endnu.

Alt var kaos.

Vi prøvede igen at ringe til min bror uden held.

Ringede til min søster Oda, hun var netop kommet hjem – hun havde været forbi min bror Viggo for at høre om de var uskadte, men de var ikke hjemme, hun fik af vide af naboer at de var kørt på skadestuen, Deres lejlighed og alle deres møbler var ødelagte- vand og strøm afbrudt.

Efter mange forgæves forsøg lykkedes det endelig at få fat i min bror Viggo.

Han var helt slået ud, ham og konen havde været på hospitalet for at blive forbundet for snitsår.

Deres hjem var ødelagt, ja selv maden i deres køleskab var oversået med glasstumper.

I en fart pakkede min kone en taske med mad og kaffe og jeg startede cyklen og kørte imod Lundfrydsvej.

Da jeg kom ind til Folehaven viste ødelæggelserne sig allerede.

Store butiksruder var smadret, tagsten lå og flød i gaderne, Vigerslev alle var spærret, så jeg måtte trække min cykel det sidste stykke.

Tagene her var blæst af de fleste af villaerne, der var ikke en hel rude nogen steder og ikke en eneste tagsten på Vigerslev kirke.

Endelig nåede jeg til min brors gade og det var et forfærdeligt syn som mødte mig.

Vejen flød med tagsten, glasskår, vinduesrammer og ud fra de tomme vinduesåbninger flagrede gardiner og persienner.

I opgangen var alle dørene blæst ud af karmene, alle ruder knust og loftet faldet ned.

Inde i lejligheden hang loftet og dinglede i den ene stue, alle deres møbler lå i en stor bunke og det hele var fyldt med glassplinter og kalk fra loftet.

Det så forfærdeligt ud – der var vel ca. 400 lejligheder, rigtigt mange villaer og store huse i kvarteret som nu var helt ubeboelige.

Flere hundrede mennesker såret og 6 som afgik ved døden

[\(Se billedet på Bagsiden\)](#)

Hvidovre Lokalhistoriske Selskabs nye logo

Af Stig Sørensen

Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab

Netop nu indføres det nye logo som afløser det gamle, der har været brugt i nogle årtier. Den primære årsag til skiftet er, at bestyrelsen ønsker et mere moderne logo der signalerer tilhørsforhold til byen med tråde til historien. Det skal samtidig være grafisk enkelt og fleksibelt, så det kan bruges i mange forskellige sammenhænge.

Da vi startede udviklingen af nyt logo nedsatte bestyrelsen et udvalg som definerede Selskabets ønsker til grafikerer. Logoet skulle indeholde et element der grafisk signalerede vores by suppleret med tekst. Vi ønskede en professionel grafiker til opgaven og valget faldt på Lars Anker Ellgaard.

Grafikerer udarbejdede forskellige forslag ud fra bestyrelsens ønsker og vi kunne derefter vælge det endelige forslag som du ser gengivet på forsiden. Dette logo viser omridset af vores kommune med "Hvidovre lokalhistoriske Selskab" integreret.

Logoet er let og luftigt og i teksten er brugt en skrifttype der fører tilbage i tiden. Den er tegnet af John Baskerville i 1757 og var et alternativ til datidens snirklede skrifttyper. Baskerville, som skrifttypen hedder, er brugt til de fleste bøger og skrifter vi kender fra en stor del af forrige århundrede. En morsom detalje er, at byens omrids ligner en "thump up" som vi kender fra vor tid.

Det har været vigtigt at få udarbejdet en designmanual som beskriver "tilladte" former af logoet, men som samtidig også viser logoet i forskellige former og farver. Dette for at sikre at logoet altid vil være genkendeligt.

Bestyrelsen håber du vil tage godt imod det nye logo, som vil præge Selskabets plancher, breve og elektroniske udgivelser fremover.

Hvidovre
Lokalhistoriske
Selskab

Den hvide sport i Hvidovre

Af Jens Frederik Jørgensen

Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab

HVIDOVRE TENNIS

Helt tilbage fra Wimbledons spæde start i slutningen af 1800-tallet har det været en ufravigelig regel, at man skulle spille i hvidt på græsbanerne i Wimbledon. Det være sig tøjet, (tennis)skoene og (tennis) sokkerne. Heraf har tennis fået sig kæle-navn – ”den hvide sport”.

I Danmark var tennis i starten mest betragtet som en sport og en livsstil, der hørte til på Frederiksberg og nord for København, men i 1950 kom tennissporten til Hvidovre, da Hvidovre Tennisklub blev stiftet den 5. september. Første formand var Jørgen Gram, der fra midten af 50'erne og en snes år frem var konservativt medlem af kommunalbestyrelsen. Boghandler Børge Haastrup, ”Hvidovre Boghandel”, Hvidovrevej 156 og bankbestyrer A. Andersen, ”Arbejdernes Landsbank” var de to øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Klubben havde ingen baner, da den blev stiftet. Der var tale om, at man kunne få anlagt baner på et areal, der var stillet til rådighed af Hvidborg, men kommunen kom hurtigt med et tilbud om, at klubben kunne få baner på det stadion, der var ved at blive etableret. 4. juni 1951 blev et tennisanlæg med 3 baner indviet.

Hvis man vil høre om tennissportens ud-

vikling i Hvidovre gennem snart 70 år, så er et interview med Doris Nellemann Stilhoff en god måde at få en vinkel på historien om Hvidovre Tennisklub. Tennis har hele livet været Doris's hjertebarn.

Doris havde fra hun var 11 år, til hun blev 15 stået på mål i håndbold i HIF om sommeren. ”Så blev jeg bidt af tennis,

Doris Nellemann Stilhoff

Foto: Anne-Mette Mikkelsen

som nogle af mine klassekammerater var startet på. Fra 1953 og til 2005 har jeg styrtet rundt efter tennisbolden, og det har givet mig rigtig mange gode oplevelser og mange gode venner. At det så også har givet mig slidgigt i fødderne, det har jeg kun mig selv at takke for”, siger Doris.

Doris har som aktiv spiller været klubmester, sjællandsmester og deltaget i holdturneringer.

Som 16-årig blev Doris udpeget til at deltage i klubbens ungdomsudvalg. Det blev starten på over 50 år som meget aktiv leder i Hvidovre Tennisklub – formand i perioden 1971-86. Efter hende var Ib Gunnar Larsen i mange år tennisklubbens formand. Doris blev i 1986 æresmedlem i klubben.

”I starten havde vi et lille skur i forbindelse med banerne, hvor vi kunne klæde om. Da Hvidovre Stadion blev indviet den 29. og 30. maj 1955, kom der et nyt klubhus, hvor tennisklubben fik to omklædningsrum og et lille kontor. På 1. sal var der marketenderi for alle klubberne på stadion.

I forbindelse med indvielsen af Hvidovre Stadion spillede vi kamp mod Rotebro Tennisklub fra Hvidovres svenske ven-skabsby, Sollentuna. Det blev starten på

et samarbejde, der varede til 2009. Jeg stod i alle årene for samarbejdet, hvor vi mødtes hvert 2. år og spillede og festede fra fredag til søndag. Hvidovre kommune ydede velvilligt tilskud til rejse og til afholdelse af arrangementet, når vi var værter. Jeg tænker altid tilbage på samarbejdet med Rotebro med utrolig stor glæde. Jeg ringer stadig jævnligt til venner deroppe.”

I 1953 havde tennisklubben fået yderligere to baner og i 1956/57 kom bane 6 og 7 til. ”Vi håbede på endnu flere baner, da vi fik mange unge drenge og piger som medlemmer. På et tidspunkt var vi 600 medlemmer om 7 baner – det er ikke meget. Vi kunne ikke få mere plads på stadion. Der skulle tages hensyn til fodbolden, som var en meget vigtig og vindende sport i Hvidovre. Sådan var holdningen. Vi skulle ikke af den grund trampe på kommunen og sige, at vi ville have flere baner, sådan kan man ikke gøre!”

I 1965 blev Dansborghallen indviet, og

tennisklubben fik tildelt tid hver lørdag fra kl. 14 til kl. 23, hovedsageligt til doublekampe. 1968 kom der en boblehal på stadion, så der nu kunne spilles tennis hele året.

”En boblehal holder ikke evigt. Så klubben startede, hvad der skulle blive til mange års bestræbelser på at få bygget en egentlig tennishal. Heldigvis holdt boblehallen 15 år længere end ventet. Den blev nedrevet for at give plads til den første tennishal, der kom i 1995. I 2004 blev den doubleret, så bane 6 og 7 i dag ligger inde i de to sammenbyggede haller.”

I 1976 opstod der en sjov situation. Kommunen havde svært ved at få brugt alle de penge, der var afsat til investeringer. Derfor tilbød man tennisklubben, at den kunne få kunststofbaner. Til kommunalbestyrelsens store overraskelse sagde klubben nej tak. Den ønskede fortsat at spille på ”det røde grus”, som klubben spillede på, når den mødte andre klubber på udebane.

”På en grusbane kan man skride, når man spiller. Det kan man kun i begrænset omfang på græs og slet ikke på kunststof. Hvis man forsøger, så falder man”, fortæller DNS med sit store tekniske kendskab til spillet.

I 1973 modtog Doris i en relativ ung alder kommunens lederpris som en påskønnel-

se af det store arbejde, hun havde udført i især tennisklubbens ungdomsarbejde.

Doris har altid haft et stort engagement for sporten i det hele taget og for lederarbejdet. Derfor er hun med sit eget ordvalg ”tilfældigvis” blevet valgt til mange tillidsposter. Hun var i over 40 år medlem af og i en længere periode formand for FIH (Fællesrepræsentationen for Idrætsforeninger i Hvidovre) i dag kaldet ”Idrætsrådet”. I 16 år var hun medlem af Folkeoplysningsudvalget og også her i en periode formand.

Hvidovre Tennisklub, blev kåret som årets tennisklub i Danmark i såvel 2001 som 2013. I 2001 fik man et nyt logo. Ikke længere noget med tennisketchere, men et logo med et næsehorn, der skulle symbolisere, at klubben ville fighte som en næsehorn.

Klubben, der fra 2011 har heddet ”Hvidovre Tennis”, har haft stor sportslig succes. I 2015 blev det til bronze i den udendørs holdturnering i elitedivisionen. At være med på eliteplan koster penge, og dem har ”Hvidovre Tennis” ikke haft. Der er ikke sponsorindtægter. Medlemmerne står selv for den daglige vedligeholdelse af banerne, og medlemmerne betaler et forholdsvist højt kontingent for også at have råd til trænere for voksne og især for mikro- og minispillere. Medlems-tallet er ca. 300 og for opadgående.

Lutter gode minder fra Hvidovre - næsten da

Af Jens Frederik Jørgensen

Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab

Interviews med personer, der har haft deres opvækst, har boet og virket i Hvidovre, er et vigtigt bidrag til Hvidovres lokalhistorie. Ved interviewene kommer der som oftest nye oplysninger frem, og de minder, der fortælles, bidrager til at udbygge og nuancere historien om vores kommune.

Det har for interviewerne i HLS været et privilegium at få lov at høre de spændende historier på første hånd. Fortællingerne bliver videregivet til Forstadsmuseet, og nogle bliver i resumé bragt her i medlemsbladet.

I september 2019 fik Henning Møgelberg-Nielsen (HMN) muligheden for at komme med sine minder om livet i Hvidovre. Lutter gode minder var hovedoverskriften for interviewet med tilføjelse om den store skuffelse, det var, at hans mor ikke kunne få sit sidste hvilested på Hvidovre Kirkegård.

HMNs historie med og om Hvidovre starter i 1948. HMN var da blevet 12 år, og forældrene, tømmerformand Iver Nielsen og hustru Edith havde bygget en "murerstervilla" på Gadestævnet 33 på en grund, som forældrene i nogle år havde haft som sommerhusgrund. Det var faren selv, der byggede huset. Da det var et

Henning Møgelberg-Nielsen

Foto: Hvidovre Avis

statslånshus, var der en begrænsning på, hvor stor grundplanen måtte være, men der måtte gerne være kælder og 1. sal.

Her voksede HMN og hans to søstre op og fik det, som HMN kalder "en almindelig opdragelse a la 1948."

HMN kom på Holmegårdsskolen og gik der, til han havde afsluttet 7. klasse. Så skulle han ud at tjene penge og have en læreplads, mente faren. Sv. Aage Olsen var skolens inspektør, og HMN spillede

lørdag/søndag badminton med inspektørens datter Grethe.

Moren lærte tidligt HMN værdien af penge, og at man ikke skulle bruge sin sidste krone. Kl. 5 om morgenen, inden han skulle i skole, var han bud hos ismejeriet, der lå i en grå villa, Kløverprisvej 4. Han havde især Hædersdalvej som sit distrikt. Han var ude i al slags vejr med 10-12 kasser mælk og havde de tomme flasker med retur.

HMN blev konfirmeret i Hvidovre Kirke af pastor Gaarn-Larsen. HMN var venner og jævnaldrende med Gaarn-Larsens to sønner Leif og Kurt. HMN havde brændende ønsket sig en cykel i konfirmationsgave, men det havde familien ikke råd til, så HMN måtte selv betale halvdelen.

Inden HMN og familien flyttede til Hvidovre, var han blevet KFUM-spejder, så han fortsatte som spejder på Eriksminde. Erik Viffeldt huskes som en dygtig spejderleder. Også sommerlejrene ved Vemmetofte Strand vækker gode minder. HMN var meget interesseret i billeder, og derfor fik han ansvaret for filmafternerne på Eriksminde.

Som 15-årig blev HMN billettør på Hvidovre Rutebilers ringlinje, 132 - fra Toftegårds Plads, til Strandmarksskolen og videre ad Hvidovrevej og Vigerslev Allé til Valby. Næste tur kørte den modsatte vej. Som oftest var det Larsen, der var

bussens chauffør. Det var et rimeligt stort ansvar, en ung mand fik som busbilletør. Som billettør gik man gennem bussen, når passagerne var steget på, og turen ned gennem bussen endte på bagperronen, der ofte var en åben bagperron.

Lønnen var 2.05 kr. i timen, husker HMN. Efter at være kommet i lære, fortsatte han som billettør om aftenen. Der ved fik han råd til en motorcykel. Da han havde brug for den i sit arbejde, kunne han købe den til halv pris som et led i Marshall-hjælpen.

Biografdirektør Larsen i Hvidovre Kino kørte ofte med bussen, og han var ikke karrig med fribilletter til busbilletørerne, som også talte Johannes Møllehave dengang.

HMN var fra 1967 til 1998 indehaver af "Frihedens Foto".

I 1958 blev HMN gift i Hvidovre Kirke med Birthe Lis Petersen. De kunne kun få en lejlighed på Ulkær i Rødovre, men ved et trekantsbytte flyttede de i 1968 ind i højhuset i Friheden og boede der til 1973, hvor de flyttede til Bredholtvej. I 1993 flyttede de til Rungsted Kyst.

HMN har altid ment, at man skulle hjælpe andre, så han sagde straks ja, da Børge

Wandorff foreslog ham at gå ind i Lions. Her har han været med i 46 år, de første 33 år i Lions-Hvidovre. Han har beklædt alle de forskellige tillidsposter i klubben og var i 4 år den, der tog ud til øvrige klubber på Sjælland for at fortælle om de humanitære indsamlingsprojekter, som Lions satte i gang.

"At være med i Lions har været en stor fornøjelse", siger HMN, og han har sat pris på det kammeratskab, der er i klubben. "Det har betydet venskaber af længere varighed. Det har også betydet meget arbejde, og det var naturligt, at forretningen som sponsor understøttede arbejdet i Lions. Ægtefæller kunne deltage i arbejdet og blev kaldt "Lionesser". For 10-15 år siden kom der ligestilling, så kvinder kunne blive ordinære medlemmer".

Som led i arbejdet i Lions-Hvidovre var HMN hvert år med til at arrangere Keld og Hildas koncerter på de 5 plejehjem i Hvidovre. HMN blev derved personlig bekendt af Keld og Hilda Heick.

Medlemskabet af Hvidovre Fugleskydnings Selskab er en særlig historie, som vil blive bragt i et senere nummer af medlemsbladet.

Forældrene flyttede til Vanløse, og da moren døde i 1988, ønskede familien, at hun fik sit gravsted på Hvidovre kirkegård.

"Det blev en stor og kedelig sag. Menighedsrådet sagde, at der ikke var plads på kirkegården, og sagen endte hos kirkeministeren. Menighedsrådet fik sin vilje". Familien mente at kunne dokumentere sit tilhørsforhold til Hvidovre kirke, hvor familien også havde deltaget i kirkens arbejde. Datteren Tina var også døbt, konfirmeret og gift i Hvidovre Kirke.

Begravelsen kunne forrettes i kirken, men moren kunne ikke blive gravsat på kirkegården. Da HMN's hustru, Birthe døde i 2015, blev hun bisat på Hvidovre Kirkegård. "Nu var der plads hertil for personer, der ikke længere boede i Hvidovre."

HMN har løst sognebånd til pastor Inge-Hanne Broström i Hvidovre Kirke, og han har også bevaret kontakten til mange personer i Hvidovre. "Hvidovre har betydet utrolig meget for mit liv og virke. Interviewet har været en god anledning til huske på de mange gode minder, som er betydningsfulde at bære med sig i livet", konkluderede Henning Møgelberg-Nielsen, da interviewet var slut.

Arrangementer marts - juni 2020

Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab

*Tilmelding til arrangementer er nødvendig i de fleste tilfælde og foretages online på

www.hls.nemtilmeld.dk - eller på [hjemmesiden](http://www.hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk) - www.hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk.

Tilmeldingen kræver en e-mail-adresse - **har du ikke det, eller du har problemer med at tilmelde dig, kan du ringe til et bestyrelsesmedlem, der se vil hjælpe dig med tilmeldingen.**

*Deltagelse er i de fleste tilfælde gratis for medlemmer - ikke-medlemmer betaler 25 kr.

*Der serveres kaffe/the og kage for 20 kr til foredragene.

HUSK: Forstadsmuseet kan ikke længere modtage tilmeldinger til arrangementer i HLS.

Online tilmelding til nedenstående arrangementer åbner samtidig med udgivelsen af dette blad.

! Der er også tilmelding direkte på Magistergården/Avedøre Bibliotek - derfor kan antallet blive nedjusteret. Se tilmeldingen på www.hls.nemtilmeld.dk

Hvidovres første boghandel

Torsdag 19.3.20 kl. 13.30 – 15.30

*Magistergården ved Hvidovre Kirke,
Hvidovre Kirkeplads 3, 2650 Hvidovre*

Ib Andersen - søn af boghandler Leif Andersen - fortæller om sin fars boghandel, der fra 1940 til 1972 lå på hjørnet af Hvidovrevej og Landlystvej.

Ib Andersen beskriver årets og årenes gang i boghandlen samt fortæller minder fra sit eget og familiens liv i Hvidovre.

Max. deltager antal: 80

Tilmelding nødvendig

Gratis for medlemmer

Ikke-medlemmer betaler 25 kr.

Foredrag ved Heinz Hildebrandt

Torsdag 2.4.20 14-16

*Rytterskolen, Hvidovre Kirkeplads 1,
2650 Hvidovre*

Heinz Hildebrandt flyttede i 1968 fra Vejle til Hvidovre hvor han i HIF spillede 135 kampe, var med til at vinde en bronze- og en sølvmedalje. Desuden var han i en periode målmand på landsholdet. Han blev i 1967 uddannet lærer og arbejdede i 37 år på Strandmarksskolen/Engstrandsskolen. Foredraget vil koncentrere sig om Heinz Hildebrandts fodboldkarriere og der vil være mulighed for at se hans samling af scrapbøger fra perioden.

Max. deltager antal: 35

Tilmelding nødvendig

Gratis for medlemmer
Ikke-medlemmer betaler 25 kr.

Lad ham dø - 2-årig i Ravensbrück og Theresienstadt

Onsdag 22.4.20 kl. 13.30 – 15.30

*Magistergården ved Hvidovre Kirke,
Hvidovre Kirkeplads 3, 2650 Hvidovre*

Som 2-årig endte Ib Katznelson i tyske koncentrationslejre sammen med sin familie. De blev anholdt af tyskerne den aften, de skulle have været sejlet i sikkerhed i Sverige.

Ib Katznelson har i sin bog skrevet om familiens overlevelser i to koncentrationslejre - en mørk og brutal tid. Familien blev hentet hjem i "De Hvide Busser".

Bogen danner grundlag for foredraget.

Ib Katznelson og hans familie flyttede til Hvidovre i 1953. Ib boede i Hvidovre i godt 15 år.

Mødet er et fællesarrangement mellem Hvidovre Lokalhistoriske Selskab og Hvidovre kirke (Sogneeftermiddage).

Max. deltager antal: 100 !

Tilmelding nødvendig.
Gratis for medlemmer
Gratis for Ikke-medlemmer

Landbetjenten på Stenbroen

Torsdag 14.5.20 kl. 19.00 – 21.00

*Avedøre Bibliotek og Kulturhus,
Hovedstien 14, 2650 Hvidovre*

I over 30 år har politimanden Rud Ellegaard færdedes blandt prostituerede, stofmisbrugere, psykisk syge og plattenslagere på Vesterbro.

Alle har krav på en ordentlig betjening fra politiets side – også dem, de såkaldte pæne borgere kun har foragt tilovers for, har han i 2014 sagt i bogen "Landbetjenten på stenbroen". Samme år modtog han Danmarks store socialpris "Tine Bryld-prisen" for sit arbejde med særlig udsatte skæbner.

Rud Ellegaard er vokset op i Avedøreområdet. Han vil i aftenens foredrag fortælle om sit arbejde og om sine minder fra barn- og ungdommen her.

Mødet er arrangeret af Hvidovre Lokalhi-

storiske Selskab i samarbejde med Avedøre bibliotek og Kulturhus.

Max. deltager antal: 80 !

Tilmelding nødvendig.
Gratis for medlemmer
Gratis for Ikke-medlemmer.

Rundvisning på Risbjerg Kirkegård

Mandag 18.5.20 kl.16-18

Høvedstensvej 66, 2650 Hvidovre

Rundvisere Børge Grøn-Iversen, Tommy Nilsson og kirkeværge Ole Brunsgård Rasmussen

Børge Grøn-Iversen har været formand for kirkegårdsbestyrelsen i over 50 år, og fortæller med stor indsigt om Kapellets og kirkegårdens historie. Kirkegårdsleder Tommy Nilsson vil vise rundt på kirkegården, fortælle om beplantningen, og nye tiltag.

HLS har besøgt kirkegården ca 4-5 gange, og altid i maj måned hvor platantræerne står meget smukt og blåregnen blomstrer. Der har været stor interesse hver gang.

Max. deltager antal: 30
Tilmelding nødvendig

Ivan Schjønning - oplevelser fra min tid i Hvidovre.

Onsdag 27.5.20 kl. 19.00 – ca. 21.00

*Bibliotekscafeen, Hvidovrevej 280,
2650 Hvidovre*

Ivan Schjønning var fra 1973 - 81 medlem af kommunalbestyrelsen valgt for Danmarks Kommunistiske Parti.

I de sidste 4 år var han "tungen på vægtskålen" i kommunalbestyrelsen, og med sin energi og humor opnåede han indflydelse på de beslutninger, der blev truffet.

Det kulturelle område stod Ivan Schjønning særligt nær.

Ivan Schjønning bor nu i Svaneke.

Max. deltager antal: 100
Tilmelding nødvendig
Gratis for medlemmer
Ikke-medlemmer betaler 25 kr.

♪ Husker du vor skoletid ♪ - Kaminpassiar med Randi Kronow

Torsdag 11.6.20 - kl. 14-16

*Rytterskolen, Hvidovre Kirkeplads 1,
2650 Hvidovre*

Randi Kronow er vokset op i Avedøre Landsby, og bor stadig i Avedøre. Hun startede sin skolegang på Avedøres gamle skole på Byvej, og i 2. klasse begyndte hun på den nye store Avedøre Skole som blev indviet i august 1956.

Randi vil dele minder fra sin skoletid med os.

Max. deltager antal: 35
Tilmelding nødvendig
Gratis for medlemmer
Ikke-medlemmer betaler 25 kr.

Valby Gasværk 26. september 1964.

Privatfoto: Søren Peter Sørensen

[Læs artiklen på side 28](#)

